

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka in Tržič. — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar — Odgovorni urednik Albin Učakar

# GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO



Z zasedanja medobčinske kandidacijske konference v Kranju — Foto: F. Perdan

## Poslanci za zvezno skupščino

Danes popoldne je bila v Kranju medobčinska kandidacijska konferenca, ki jo se stavljajo delegacije izvoljene na občinskih kandidacijskih konferencah v Domžalah, na Jesenicah, Kamniku, Kranju, Radovljici, Skofji Loki in Tržiču. Medobčinska kandidacijska konferenca je najprej razpravljala o predvolilni aktivnosti na območju zvezne volilne enote, nato pa so dočili kandidate za poslance zvezne skupščine.

Poročilo o družbeno-politični aktivnosti organizacij

SZDL na območju zvezne volilne enote, je imel tovarš France Rogelj, predsednik občinske konference SZDL Kranj. Povzemamo nekatere ugotovitve.

Na letosnjih kandidacijskih konferencah smo se ponovno srečali s številnimi neščetnimi problemi, o njih smo slišali mnogo predlogov in mnenj — pa vendar je predvolilna aktivnost zaradi svoje vsebine in aktualnosti zgubila prizvok kampanje, v kateri je pač zaradi volitev potrebno marsikaj obljudbiti.

Seveda pa morajo predlogi, mnenja delovnih ljudi in občanov postati del političnega programa SZDL in del delovnih programov občinskih skupščin. Če tega ne bi storili, bi ne izpolnili pričakovanih ljudi — tega pa si SZDL ne more dovoliti.

Poudarili so, da SZDL ni le po svojem statutu najširša organizacija. Ravnod delovna praksa in dejavnost SZDL na Gorenjskem to potrebuje. SZDL postaja namreč druž. (Nadalj. na 24. str.)



V petek zvečer so v Kranju svečano odprli republiško muzejsko zbirko Slovenska žena v revolucioni. Svečanosti so prisostvovali številni gostje med njimi tudi Sergej Kraigher, Lidiya Sentjurc, Majda Gaspari in predstavniki družbenopolitičnih organizacij in kranjske skupščine. Na otvoritvi je govoril Tone Fajfar. — Foto: F. Perdan

KRANJ, streda, 12. 3. 1969

Cena 50 par ali 50 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik in sicer ob sredah in sobotah



## RAZSTAVA IN PRODAJA POHIŠTVA

V DELAVSKEM DOMU V KRANJI  
OD 13.—23. MARCA 1969

ODPRTA VSAK DAN OD 8.—19. URE

Vabimo vas na ogled prvovrstnih izdelkov tovarn pohištva:

- MEBLO — Nova Gorica
- MARLES — Maribor
- BREST — Cerknica
- STIL — Koper
- JAVOR — Pivka
- POHISTVENA INDUSTRIJA — Idrija
- MOBILIA — Osijek
- IZTOK — Miren pri Gorici
- GARANT — Polzela
- TAPO — Ljubljana
- in drugih

BOGATA IZBIRA spalnic, dnevnih sob, kuhinjske opreme, kavčev, foteljev, stolov, kotnih klopi, kuhinjskih miz in raznovrstne druge stanovanjske opreme.

POTROŠNIŠKA POSOJILA BREZ POROKOV

BREZPLAČNA MONTAJA  
DOSTAVA NA DOM

KONKURENCNE CENE

Za obisk in nakup se priporoča  
Kokra — Dekor, Kranj, Koroska 35

## IX. kongres ZKJ

Včeraj (torek) popoldne se je v poslopju sindikatov na Trgu Marxa in Engelsa v Beogradu začel IX. kongres zveze komunistov Jugoslavije. Kongres bo trajal pet dni. Prva včerajšnja seja je bila posvečena 50. obletnici zveze komunistov Jugoslavije. Udeležili so se je mnogi veterani našega delavskega gibanja, med njimi tudi takšni, ki so člani komunistične partije Jugoslavije že od 1919. leta. Na seji je govoril predsednik ZKJ Josip Broz Tito, vodil pa jo je Rodoljub Čolaković.

Danes (sreda) se je začel delovni del IX. kongresa. Razen delegatov prisostvuje delu kongresa prek 60 delegacij, spreminja pa ga tudi okrog 500 domačih in 200 tujih novinarjev.

Zadnje dni pred začetkom kongresa so mnogi tuji časniki v zahodni Evropi obširno poročali o pripravah na kongres. Ta-

ko mnogi med njimi podarjajo, da bo glavna tema kongresa samoupravljanje in demokracija.

Z Gorenjske prisostvuje kongresu sedem delegatov: Ciril Habe in Mija Artač iz kranjske občine, Stane Reu in inž. Župančič Marfja Vičar iz jesenike, Ludvik Rekelj iz radovljiske, inž. Gorenjc Franc iz škofjeloške in Stane Mešić iz tržiške občine.

A. Z.

**mešanica kar  
EK STRA**



VSAKOMUR PRIJA  
KAVA ŠPECERIJA

## Zgodovina v ospredju

Spraviti zgodovino osvobodilnega protifašističnega boja na Koroškem v ustrezeno knjigo, je najvažnejša letosna naloga koroških borcev.

Tak je bil sklep seje področnega odbora koroških borcev za Gorenjsko, ki je

bil v sredo v Škofji Loki. Ugotovili so, da je bilo lani precej stikov in srečanj prek meje. Srečanja v Javorniškem rovnu, v Kamniku in Škofji Loki je pripravil področni odbor, srečanja na Veliki planini in v Celovcu pa glavni odbor koroških borcev z zvezo koroških borcev v Celovcu. Poleg tega je bila še vrsta gostovanj in srečanj ožrega merila s te in one strani meje.

Letos naj bi bilo to sodelovanje še tesnejše. Predvideno je »Srečanje dveh generacij« na Koroškem, zatem srečanje v Velenju aprila, v Selah na Koroškem 21. septembra ter na Dolenjskem ob obletnici ustanovitve avstrijskega partizanskega bataljona.

Vzporedno s tem pa je letos predvideno več drugih oblik. Tako je predlog naj bi naše potovalne agencije, prevozna podjetja, delovne organizacije, šole in drugi usmerjali razne izlete in ekskurzije tudi na Koroško ter pri tem skušali vključevati tudi kulturne, zgodovinske, nacional-

ne in druge zanimivosti. Prav tako je ob obojestranskih težnjah s te in one strani meje predvideno sodelovanje v letovanjih. Počitniška skupnost tovarne Iskra v Kranju je v tem smislu že odobrila, da bo sprejela prijavo iz Koroške za svoje domove ob morju pod istimi pogoji kot za svoje delavce. Podobnih primerov je že več pri nas in na Koroškem. Predlog je tudi, da bo v sklopu občinskega praznika Kranj na Jezerskem srečanje obmejnega prebivalstva z naše in Koroške strani.

**OSNOVNA SOLA  
DAVORIN JENKO  
CERKLJE**  
**razpisuje**  
prosto delovno mesto  
**učitelja**  
za razredni pouk  
za določen čas,  
od 1. IV. do 30. VI. 1969.

Na splošno željo po Koroškem je tudi predvideno večje sodelovanje nekaterih naših institucij z ustreznimi organizacijami na Koroškem, kar velja za primerne oblike ljudske univerze, knjižnice in drugo prosvetno dejavnost na Koroškem.

Da bi z naše strani laže obvladali take naloge, so tudi ustrezno razširili sedanji področni odbor za Gorenjsko. Zajeli bodo še Kamnik, za opravljanje tekočih poslov pa bodo po občinah ustanovili ožje organe. K. M.

## Društvo telesnih invalidov Gorenjske

Sredi januarja je bila v Ljubljani ustanovna skupščina zvezne društva telesnih invalidov. Do sedaj smo imeli v naši republiki namreč štiri društva invalidov: društvo slepih, društvo vojaških vojnih invalidov, društvo gluhih in društvo za pomoč duševno nezadostno razvitim osebam. Prav ta društva namreč že imajo v drugih republikah.

Januarja je bil v Kranju ustanovljen iniciativni odbor za ustanovitev društva telesnih invalidov Gorenjske. Prva naloga, ki so si jo zadali člani odbora, je bil seznam telesnih invalidov. Po prvih, vendar še ne popolnih podatkih, ki so jih dobili na Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje, je na Gorenjskem trenutno okrog šest tisoč takšnih invalidov. Člani iniciativnega odbora pa bi radi dobili tudi podatke o številu kmečkih invalidov. Upajo, da jim bo to uspelo s pomočjo socialnih komisij pri krajevnih skupnostih.

Društvo telesnih invalidov bi na najrazličnejše načine skušalo pomagati tem invalidom, predvsem pa bi se zavzemalo za reševanje oziroma odpravljanje nekaterih nepravilnosti, ki jih ti občutijo zaradi precej različnih predpisov v delovnih organizacijah in drugod.

Člani iniciativnega odbora upajo, da bodo ustanovno skupščino društva telesnih invalidov Gorenjske lahko pripravili že ta ali v začetku prihodnjega meseca. A. Z.



## Vedno z ljudstvom

»Mislim, da je glavni namen naše jubilejne proslave ta, da naši ljudje, predvsem mlada generacija, čim bolje spoznajo zgodovino naše Partije in vlego, katero je odigrala v vseh obdobjih svojega delovanja. Zveza komunistov mora biti globoko povezana z generacijami, ki prihajajo.«

TITO na prvi seji Odbora za proslavo 50-letnice ZKJ

Komunistična partija Jugoslavije je bila osnovana aprila 1919. leta z združitvijo nekaterih socialno-demokratskih strank in grup, ki so takrat že delovale v nekaterih jugoslovanskih pokrajinalih. To je bilo neposredno po ustanovitvi skupne države jugoslovanskih narodov. Jugoslovansko delavsko gibanje se je razvijalo in krepilo kot del mednarodnega delavskega gibanja, ki je bilo takrat že v polnem zamahu. Zato že v sedemdesetih letih preteklega stoletja zabeležimo tudi pri nas prve stavke delavcev v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Osijeku, Nišu in drugih mestih.

Skupina hrvatskih delavcev je 1894. leta ustanovila Socialno-demokratsko stranko Hrvatske, dve leti kasneje pa je bila podobna stranka ustanovljena tudi v Sloveniji. Leta 1903 pa je bila osnovana še Socialno-demokratska stranka Dalmacije. Socialno-demokratska stranka Srbije je nastala 1903. leta, takoj po padcu Aleksandra Obrenovića. Pod vodstvom Dimitrija Tucovića se je stranka kaj kmalu razvila v močno razredno in borbeno partijo.

Socialno-demokratsko stranko Bosne in Hercegovine so ustanovili 1909. leta, isto leto pa tudi v Makedoniji.

Tako so bile do leta 1914 ustanovljene socialno-demokratske stranke v vseh jugoslovanskih pokrajinalih, razen v Črni gori. Stranke so živele

in delovale do 1917. leta, ko je v mednarodnem delavskem gibanju nastal nenaden in pomemben preokret — Oktobrska socialistična revolucija in nastanek prve socialistične države — Sovjetske zveze.

Socializem ni bil več samo teorija, ampak živa realnost, kar je vneslo mnogo novega tudi v mednarodne odnose. Imperializmu nasproti se je postavila mlada, a dokaj trdna socialistična Sovjetska zveza.

Na strani Oktobrske revolucije se je borilo skoraj 40.000 Jugoslovanov. V sestavu Rdeče armade je deloval jugoslovanski komunistični polk, ustanovljena je bila tudi jugoslovanska sekacija ruske Komunistične partije (boljševikov). Nekateri udeleženci Velikega oktobra so se 1918. leta začeli vračati v domovino in zanesli kal revolucije tudi med naše delavce. Ustanovitev skupne jugoslovanske države je pomenila možnost, da tudi jugoslovanski delavski razred začne organizirano borbo proti vladajočemu razredu. To je bila najvažnejša naloga delavskega razreda in se je hitro širila po državi.

Jugoslovansko socialno-demokraticko gibanje je težilo k združitvi, vendar vodstva strank niso bila enotna. Slovenci in Hrvati so celo odklonili, da prisostvujejo ustanovnemu sestanku, ki naj bi bil v Slavonskem Brodu. Toda, oblast je ta shod prepovedala. Zaradi tega je bil »združevalni kongres« v Beogradu od 20. do 25. aprila 1919. leta. Udeležili so se ga predstavniki vseh takratnih jugoslovanskih socialno-demokratskih strank, razen slovenske. Na kongresu so sklenili, da se nova partija preimenuje v Socialistično delavsko partijo Jugoslavije (komunistov) ali kratko SDPJ/k.

To je bil prelomen trenutek v zgodovini jugoslovanskega delavskega gibanja. Ustanovljena je bila enotna revolucionarna delavska partija!

Njena orientacija je bila bolj rezultat borbenega razpoloženja delavskega razreda in vpliva zmagoslavne Oktobrske revolucije kot pa poznavanje marksizma in leninizma.

Drugi kongres partie v Vukovaru od 20. do 24. junija 1920. leta je bil poln revolucionarnega poleta. Spremljale so ga delavske stavke in protesti. Oblast je spoznala nevarnost »rdeče infekcije.« Pripravljala je neusmiljen obračun in preganjanje komunistov.

Na vukovarskem kongresu se je Socialistična delavska partija Jugoslavije (komunistov) preimenovala v Komunistično partijo Jugoslavije.

J. Košanek

• Spomladi 1918 so bile ulične demonstracije na Jesenicah

• Marca 1919 je bil izvoljen na Jesenicah za župana komunist Anton Žnidar

• Na volitvah leta 1923 je nastopila delavska kmečka stranka, ki jo je vodila KP. Stranka je dobila večje število glasov.

• Spomladi 1923 so v Tržiču stavkali kovači kos.

• Spomladi 1931 so na Dobravi ustanovili partitsko celico.

• V začetku leta 1933 je bila v Bohinju ustanovljena partijska celica.

• 12. 3. 1933 sta bili na Jesenicah na občnem zboru DKD Svobode dve kandidatni listi za držveni odbor: leva in desna.

• V začetku 1934 se osnuje partijska celica v Šenčurju. Člani: Janez Mlakar, Janez Markun, Janez Pipan, Tone Stefe.

• 17. marca 1935 je bil občni zbor DKD Enakost na Jesenicah. Občni zbor je vodil Jože Gregorčič.

ZELITE ZASTONJ OSEBNI AVTO

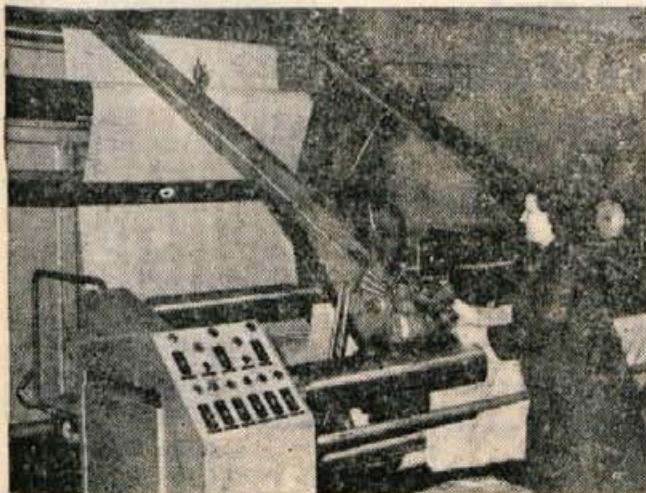


ALI  
ENO OD

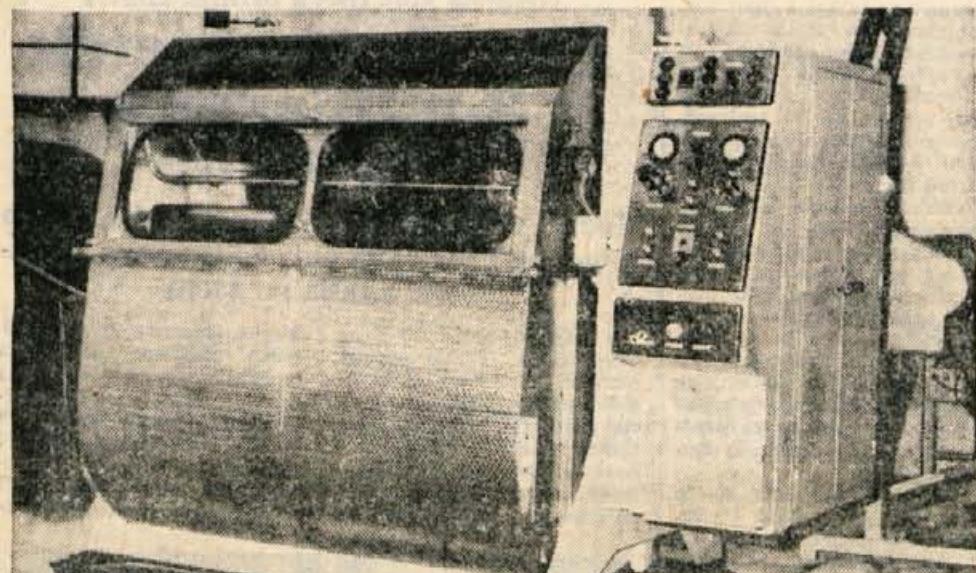
100 nagrad?

POTEM VARCUJTE PRI  
Gorenjski kreditni banki  
kjer je razpisano  
NAGRADNO ZREBANJE  
lastnikov vezanih hraničnih vlog!





V zadnjih dveh letih so obrat sušilnice opremili z več novimi stroji — Foto: F. Perdan



Pred kratkim so v tekstilni tovarni Sukno Zapože dobili nov avtomatski pralni stroj za pranje blaga. — Foto: F. Perdan



Delo v kranjski Pekarni pred rekonstrukcijo, ki so jo začeli v ponedeljek

## Cilj: proizvodnja česanih tkanin

Tekstilna tovarna Sukno v Zalužah z obrati tkalnic, šivalnic, predilnic in apretura je že nekaj časa znana predvsem po proizvodnji česanih volnenih tkanin za ženske obleke, kostume itd. Ko so pred dvema letoma zgradili v Zalužah tkalnico in šivalnico in obnovili strojni park, so se tudi odločili, da bodo opustili proizvodnjo mrtva oziroma »nesezonskih« obdobja, ko je popraševanje po volnenih tkaninah manjše.

Danes je tovarna Sukno znana po kvalitetnih in raznovrstnih volnenih tkaninah predvsem na domaćem trgu. Zanimivo je, da je po njihovih izdelkih veliko popraševanje. Vendar pa za zdaj še bolj malo sodelujejo s proizvajalcji konfekcije. Kar 80 odstotkov njihovega blaga gre takoj v trgovine. Prav zato pa v tovarni razmišljajo, da bi v prihodnje ustanovili tudi konfekcijski oddelki. Tako bi lahko premostili mrtva oziroma »nesezonskih« obdobja, ko je popraševanje po volnenih tkaninah manjše.

Lani so poslovno leto končali z okrog dve milijardi 400 milijonov starih dinarjev prometa. Njihov letošnji pro-

gram pa znaša dve milijardi in pol. Zato pa bodo v prihodnje še bolj modernizirali posamezne oddelke in zgradili novo predilnico za česane tkanine. Z izgradnjo le-te bodo rešili težave zaradi po-manjkanja česane preje, po-večali število zaposlenih in še bolj izboljšali kvaliteto izdelkov. Razen tega pa predvi-dovajo, da bodo po izgradnji predilnice s prejo lahko oskrbovali tudi druge (sorodne) proizvajalce tovrstnih tka-nin oziroma izdelkov. A. Z.

## Kmetijski stroji tudi na kredit

Iubljansko podjetje Agro-tehnika bo letos že tretje leto zapored organiziralo na gospodarskem razstavišču pro-dajni sejem kmetijskih stroj-ov. Sejem bodo odprli v soboto, 15. marca, odprt pa bo do 8. aprila.

Na sejmu bodo naprodaj traktorji — IMT — ferguson, zetor, steyr, ferrari, — z vsemi priključki; ročne mo-torne kosišnice BCS, Alpina, Vogel Noot in Rondine; stroji za spravilo krme — obračalni zgrabiljalniki, samonakladalni prikllopni, ventilatorji za dosuševanje sena; stroji za pridelovanje krompirja znamke RAU in Vogel Noot; stroji za molžo in stožišča za hlev Alfa — Laval; kletarski stroji za kmečka gospodarstva — fil-ter za vino, stroj za polnenje steklenic, stroj za zamaševanje in etiketiranje steklenic, ter večje število kmetijskega-ora namenjenega vrtnar-jem in vrtičkarjem.

Letošnji prodajni sejem kmetijske mechanizacije se bo od prejšnjih razlikoval po tem, da bo večja izbira stroj-ov za obdelavo krompirja, strojev za spravilo krme in kot novost — majhni kletar-ski stroji.

Vsi kmetovalci bodo go-to-vi veseli odločitve Agrotehni-

ke, da razstavljeni blago proda-ja tudi na kredit. Vse stroje bodo namreč proda-ja za dinarje, kupec pa bo mor-al prinesti s seboj le potrdilo o katastrskem do-hodku, položiti 30 odstotkov pro-dajne cene, razliko pa bo lahko poravnal v petih pol-letnih obrokih. Kmetovalci, ki se bodo napotili na Iub-ljanski prodajni sejem kme-tijske mehanizacije, bodo veseli še ene novosti. Letos se je namreč republika kot tudi Iubljanske občine od-povedala svojega deleža pro-metnega davka na maloprod-a-jo, tako da je sedaj treba pla-čati le 12,5-odstotni zvezni prometni davek.

Kot na prejšnjih prodajnih sejmih bo Agrotehnika sku-paj s kmetijskim institutom Slovenije tudi na letošnjem sejmu vsak dan prije-ja strokovna predavanja in film.

Na koncu naj poudar-mo-že to, da bodo vsi razstavl-jeni stroji usklajeni s pro-gramom kmetijskega institu-ta Slovenije in bodo tudi posebej označeni. Za vse raz-stavljene stroje in kmetijsko opremo bodo zagotovljeni rez-zervni dell in servisi, kupec, ki bo stroj kupil z gotovino, pa bodo na sejmu priznali še 2 odstotka dodatnega po-pusta.

V. G.

## Dva meseca bo pekla kruh pekarna v Lescah

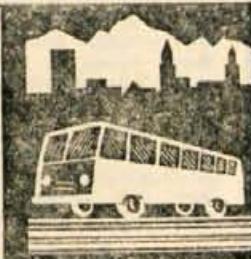
V pondeljek so v kranjski Pekarni za dva meseca ustavili peko kruha. Začeli so namreč z drugim de-lom rekonstrukcije pekarne. Tokrat bodo preurejali peči oziroma prostore. Podobno kot lani januarja, ko so izvajali prvi del rekonstrukcije, bo tudi sedaj pre-bivalce kranjske občine oskrbovala s kruhom leška pekarna. V kranjski Pekarni so nam povedali, da so uredili vse potrebno za nemoteno preskrbo in da bo izbor kruha najbrž še večji kot do sedaj. A. Z.

**CREINA**  
turistično  
prometno  
podjetje  
**KRANJ**

### Spomladanska smuka na Krvavcu

7-DNEVNI PENZION V DOMU NA KRVAVCU IN NEOMEJENO ŠTEVILO VOŽENJ NA ŽIČNICAH SAMO 350,00 N din

Prijava in informacije:  
CREINA, turistična poslovalnica  
Kranj, Koroška 4 — telefon 21-022  
PGD Krvavec, Koroška, telefon 21-903



# Sociologinja v jeseniški železarni — kandidat za republiškega poslanca

Prvo raziskovalno delo Albine Tušar, sociologinje Železarne, kandidatke za poslance kulturno-prosvetnega zbora skupščine

Občinska kandidacijska konferenca na Jesenicah je med drugimi potrdila in izvolila Albino Tušar, sociologinjo, za kandidata za republiškega poslanca kulturno-prosvetnega zbora republiške skupščine.

Pogovarjal sem se z njo na njenem delovnem mestu v železarni. V isti pisarni dela tudi njen mož, psiholog. Albina ni samo edina ženska kandidat za republiškega poslanca v jeseniški občini, sama pravi, da je verjetno tudi edini industrijski sociolog na Gorenjskem. Z njenega obraza je žarcala vnenja za delo, ki ga opravlja. Dobil sem občutek, da je naša službo, o kateri v mladosti niti sanjala ni.

»Albina, predstavite se vam,« sem jo zaprosil na začetku najinega pogovora

(moža, psihologa, sem prosil, če naju lahko zapusti za pol ure).

»Delavci železarne me že zelo dobro poznajo. Predvsem po raznih anketah, ki jih delamo v železarni,« je odgovorila in mi začela naštrevati, kakšne vse ankete so že opravili med zaposlenimi delavci.

Albina je stara 28 let. Rojena je bila v Zabnici, živelna pa je v Kranju.

»Študirala sem na filozofski fakulteti, kjer je bil takrat oddelek za sociologijo,« je nadaljevala Albina. »Nekaj dne, ko sam se študirala, sem poprašala v jeseniški železarni, če potrebujejo sociologa. Odiklonili so me. Ni minilo dva meseca, pa so že sami poprašali na fakulteti, če se kdo zanima za službo na Jesenicah. Poročila sem se, stanujem na Blejski

Dobravi, doma pa me vedno težko čakata sinko in hčerka.«

Službo v železarni je nastopila v času, ko sta tovarniška psihologa raziskovala temo »Motivacija in morala v martinarni«. Albina se je vključila v delo in kaj kmalu je začela samostojno delati raziskave z različnih področij življenja delavcev tako v tovarni kot v okolju, v katerem živijo.

Motivacijo in moralo v martinarni so raziskovali zato, ker so takrat v martinarni poskusno uvelodili štiriizmensko delo. Delavce so spraševali, ali so zadovoljni z novim delovnim časom in kaj menijo, ali bo proizvodnja v 42-urnem delovnem tednu enaka prejšnjemu delovnemu času.

Albina pravi, da je bila zanimiva raziskava na področju migracije in fluktuacije delovne sile. Migracija, to je problem delavcev, ki iz drugih krajev prihajajo na delo v železarno. To je problem vključevanja delavca v delovno sredino in okolje, kjer stanujejo. Raziskava je pokazala, da so čustveno predvsem prizadeti delavci iz drugih republik.

Albina je ugotovila, da je lani v prvem polletju 411 delavcev zapustilo podjetje. Če v drugih manjših podjetjih tovarno zapuščajo predvsem kvalificirani in visoko kvalificirani delavci, potem to ne drži za železarno. Raziskava na tem področju je pokazala, da železarno zapuščajo predvsem mlajši delavci z nižjo izobrazbo in samci. Na podlagi te raziskave je kadrovski službi dala priporočilo, naj se pri sprejemjanju delavcev na delo izogibajo tistih, ki so že večkrat menjali kraj zaposlitve.

Albina je delala tudi pri raziskavi sprejema, izobraževanja in nagrajevanja zaposlenih mladincev. Na tem področju so bile zelo neurejene razmere, posebno glede nagrajevanja.

Albina se trenutno ukvarja s problemom nepismenosti v železarni. Testirali so blizu 1200 delavcev oziroma vse, ki imajo 4 razrede ali manj osnovnošolske izobrazbe. Testiranje je pokazalo, da je v železarni prek 100 nepismenih delavcev. Slednji bodo morali obiskovati tečaj.

»Kdaj ste zvedeli, da ste izvoljeni za kandidata za republiškega poslance?«

»V avtobusu mi je nekdo hudomušno dejal, »zdaj boš pa vprežena.«

Albina je povedala, da je slišala pripombe prosvetnih delavcev, ki se ne strinjajo, da je predstavnik železarne v kulturno-prosvetnem zboru republiške skupščine. Po njihovem mnenju naj bi na to

mesto izvolili učitelja, profesorja ali človeka, ki bi bil bližji temu delu. Toda tudi mi se ukvarjam z izobraževanjem. Kaj ne daje železarna zelo veliko sredstev za izobraževanje?« je zavrnila neutemeljene očitke, pri tem pa dala vedeti, da tudi sama razmišlja o svojem poslansku, če bo izvoljena.

J. Vidic



Albina Tušar

## Tovarna športnega orodja ELAN

### Spomladji začetek 3-miliardne investicije

Mnenja tujih strokovnjakov: Čez dobro leto in pol bo ELAN ena največjih tovarn športnega orodja na svetu

V zadnjih nekaj letih je na Gorenjskem zraslo precej manjših zimskeih rekreacijskih centrov. Težko bi jih sicer primerjali z znanimi zimskimi smučarskimi centri v Avstriji, Švici in drugih deželah, vendar pa je zanimivo, da danes v Kranjski gori, na

Voglu, Krvavcu, Zelenici itd. težko najdemo domačega smučarja, ki ne bi imel na nogah Elanovih smuči. Morda bi bilo preveč smelo, če bi rekli, da je samo ELAN pripomogel, da so se na Gorenjskem tako hitro razvili mnogi znani smučarski ter-

## »V klubu se dobimo«

Tri leta je že minilo, odkar so na Jesenicah zaprli mlečno restavracijo, kjer se je zbirala jeseniška mladina. Takrat so mladi s sicer neprimerenim načinom pisanja po zidovih odločno protestirali in zahtevali mladinski klub. Prav tedaj so za nekaj časa ukinili tudi mladinske plese pri Jelenu in mladi so bili še bolj prizadeti in ogroženi. Mladinski komite je bil skoraj brez moči, kajti klub pripravljanju nekaterih članov za klub ni bilo denarja. Tako so bili mladi prepričeni Korotanu, Pošti in ostalim gostinskim lokalom. Pred nedavnim pa je podjetje Zito iz Ljubljane odprlo v novi stavbi zraven gimnazije mlečno restavracijo. Ze prve dni po otvoritvi je bil prostor nabito po pol delavske in srednješolske mladine. Restavracija je zelo lepo in moderno opremljena, v njej prodajajo krub, pecivo, mlečne izdelke pa tudi alkoholne pijsace. Zato se zgodi, da v večernih urah pride iz zakajene »mlečne omahajoča postava mladoletnika in mladoletnice, ki ob poslušanju glasbene skrinje očitno nista pila sadnega soka. Taki primeri, ki sicer niso tako pogostni, bodejo v oči in dajo snov za pogovor onim, ki so tako prepričani o pokvarjenosti mlade generacije.

Na zadnji letni konferenci jeseniške mladine so se pogovarjali med drugim tudi o ustanovitvi mladinskega kluba. Člani

komiteja in delegati so bili mnemna, da je klub na Jesenicah postal že prava nujnost, kajti le tako se lahko spremeni dokaj slaba povezanost med organizacijo in mladino, ki v večini primerov sploh ne ve za njen program in delo. Organiziranost, izobraževanje pod strokovnim vodstvom in rekreacija so naloge, ki so bile do sedaj le na papirju. Ker pa so ugotovili, da so še mladinci, ki v »mlečni« razpravljajo o problemih v šoli in zanimivostih doma in po svetu, so bili prepričani, da bo rešitev prišla z ustanovitvijo kluba. Na konferenci pa smo lehko poslušali zelo zanimiv referat, kjer je delegatka govorila o mladih prestopnikih, ki jih pri nas niti ni tako malo. Problema, ki je nedvomno pereč in aktualen, bi se moral lotiti mladinska organizacija z vso resnostjo in prizadevnostjo.

Ustanovitev kluba lahko postane precej ponesrečena zadeva, če bodo nekateri vanj zahajali z namenom, da se le zabavajo in zaradi mladostne objestnosti uganjajo razne nemnosti in predzrnosti. Zato mladinsko organizacijo ne čakajo le začetne težave, ampak veliko odločnosti, trdnosti in resnicne volje do tega, da bo klub zaživel in izvajal svoj program.

To ni pesimizem, ampak na podlagi dosedanjih izkušenj povsem realen pogled naprej.

D. Sedel



Delavka na avtomatskem stroju za robničenje smuči v osmih urah zgotovi 30 do 40 parov smuči (odvisno od dolžine smuči). Foto: F. Perdan

## Znižanje cen premoga

PRI TRGOVSKEM PODJETJU

»KURIKO«

KRANJ, TELEFON 21-192

V MESECU MARCU ZNIŽANE CENE

### Lignite velenje

#### Potrošniki!

Preskrbite si ga čimprej, ker je sedaj  
— cenejši in ker se vam bo preko poletja osušil.

S tem boste pridobili še na kalorični vrednosti.  
Pohitite k nam, naročila sprejemamo le DO 31. MARCA.

Ne pričakujte zime nepripravljeni!

TRGOVSKO PODJETJE KURIKO KRANJ

ni. Res pa je, da ta tovarna proda na leto doma okrog 20 do 25 tisoč parov smuči. Prav med letošnjo zimsko sezono so zabeležili svojevrsten rekord. Doma so prodali kar 35 tisoč parov smuči. Celotne dni prodaja še ni povsem zamrla. Zanimivo pa je tudi, da domači kupci vsa pogosteje segajo po kvalitetnejših smučeh — plastičnih in metalnih.

#### MODERNIZACIJA IN NADOMEŠTITEV PROVIZORIJEV

Zatradi vedno večjega poraževanja po Elanovih izdelkih — smučeh, športnem orodju in plastičnih čolnih — so njihovi strokovnjaki začeli že pred časom razmišljati o nadaljnjem razvoju podjetja. Ugotovili so, da je rešitev v modernizaciji proizvodnje in izgradnji novih objektov, v katerih bi lahko nadomestili sedanjo proizvodnjo v provizorijih.

Ker je danes v Evropi in na svetu sploh malo tovarn, ki delajo kvalitetne smuči (v Avstriji 3, Nemčiji 2, Franciji 1 in ZDA 2), je takšna odločitev pomenila dokaj zahtevno nalogu. Njihov institut je moral na podlagi svojih tržnih in drugih raziskav sam izdelati ves investicijski projekt. Ko so ga lani predložili komisiji mednarodne banke so tamkajšnji strokovnjaki izrekli zelo laskave ocene. Na podlagi le-teh pa je mednarodna banka odobrila tudi prek 800 milijonov starih dinarjev kredita.

Tako so danes v Elanu tik pred začetkom tri-miliardne investicije. Lahko bi rekli, da bodo že čez nekaj dni oziroma takoj, ko bo odlezel sneg, zraven tovarne začeli graditi nove objekte. Rok za izgradnjo le-teh je marec oziroma april prihodnje leto. Po zgraditvi bodo imeli še pol leta poskusno proizvodnjo. In če bo vse tako kot je predvideno oziroma sklenjeno, lahko pričakujemo, da bo konec leta ELAN že ena največjih tovarn športnega orodja na svetu. Prav to je pred nedavnim zapisal urednik strokovnega lista Evropa-Sport.

#### ZA 70 ODSTOTKOV POVEČANA PROIZVODNJA

In kaj je resničnega v tej ugotovitvi? Ko smo se pred nedavnim pogovarjali z direktorjem tovarne inženirjem Ostermanom Jožetom, nam je povedal, da se bo po modernizaciji proizvodnja povečala za 70 odstotkov.

Letno proizvodnjo smuči, ki znaša okrog 200 tisoč parov, po končani investiciji ne nameravamo povečevati. Prednost bomo dali predvsem plastičnim in kovinskim smučem ter kvaliteti. Povečali pa bomo proizvodnjo športnega orodja (za 100 odstotkov) in plastičnih čolnov od sedanjih 1000 na 3500 na leto, pravi tov. Osterman.

Že samo teh nekaj podatkov, če jih primerjamo z drugimi znanimi tovarnami športnega orodja v Evropi in

# »Vodna zadrega« na Zlatem polju

Ali bosta akumulacijska rezervoarja na Zlatem polju rešila problem pomanjkanja vode v stanovanjih Kidričeve, Valjavčeve in Gospovske ulice?

Stanovalci blokov v Kidričevi, Valjavčevi in Gospovske ulici, posebno v bližini Zdravstvenega doma, se že dalj časa srečujejo s pomanjkanjem vode, zlasti v višjih

nadstropjih. Negodovanje nad nenormalnim dotekom vode v stanovanja je doseglo tako stopnjo, da so prizadeti protestirali (pismeno in ustmeno) na kranjski občinski skupščini, Vodovodu in Stanovanjskemu podjetju. Nekateri so celo obetali, da ne bodo plačevali stanarine in vodarine toliko časa, dokler se preskrba z vodo ne normalizira.

Zakaj pomanjkanje vode in koliko časa bo še trajalo, smo vprašali na kranjskem Vodovodu. Vodja tehničnega oddelka, Andromako Niko nam je povedal naslednje: »Pomanjkanje vode najbolj občutijo prebivalci Kidričeve, Valjavčeve in Gospovske ceste, torej tisti, ki stanujejo v neposredni bližini Zdravstvenega doma in porodnišnice. Omenjeni stanovanji črpata vodo neposredno iz kranjskega vodovodnega omrežja. Črpalne naprave so skoraj stalno v pogonu, saj jih vklapljam vsake štiri minute. Zaradi tega je vodovodno omrežje obremenjeno do take mere, da bližnjim stanovalcem vode hitro zmanjka, posebno tistim, ki stanujejo v blokih v višjih nadstropjih. Na sestanku v Zdravstvenem domu, udeležili so se ga tudi predstavniki stanovalcev, smo ugotovili, da bi zdravstvena objekta lahko shajala z gravitacijsko vodo, saj ležita nižje kakor prizadeti bloki. Vendar ni bilo nikogar, ki bi jim črpalne naprave prepovedal toliko časa, dokler se stvari dokončno ne urede. Vode je bilo dolgo dovolj za vse. Pomanjkanje smo zabeležili sedaj, ko je na tem območju vse več stanovanj.«

Načrt za rešitev problema rednega in normalnega doteka vode v stanovanja je že izdelan. Tudi prva dela so stekla. V bližini Zdravstvenega doma in porodnišnice so odkrili dva stara akumulacijska rezervoarja s skupno prostornino okrog 40 kubičnih metrov. Oba sta dotrajana in sta potrebna popravila. Delavci Komunalnega servisa so ju že začeli popravljati. Stene so že ponovno zabetonirali. Tako, ko bo mogoče, bodo še pod. Delo mora biti opravljeno temeljito, saj bazena ne smeta prepuščati vode.

V čem je prednost akumulacijskih bazenov? Zdravstveni dom in porodnišnica vode ne bosta črpala več neposredno iz omrežja, ampak posredno iz akumulacijskega rezervoarja. Dotok vode v re-

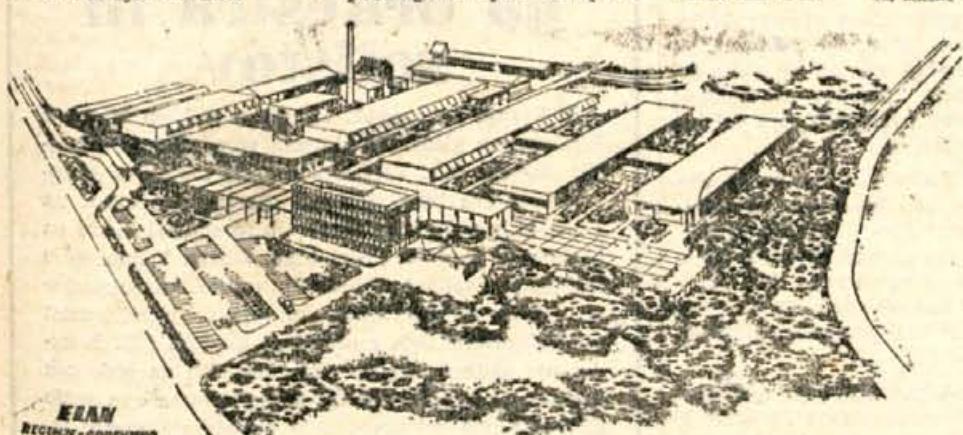
zervoarje bodo regulirale posebne naprave, naravnane na poprečni maksimalni dnevni odziv v potrebe obeh zdravstvenih ustanov. Ker so njune potrebe zelo spremenljive, bo prav poprečna maksimalna mesečna poraba omogočala, da bo v bazenih dovolj vode tudi v času največjih potreb v zdravstvenem domu, pa tudi okoliški stanovalci ne bodo ostali brez vode.

O rešitvi tega vprašanja smo poprašali tudi na Podjetju za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo v Kranju. Direktor Ivo Miklavčič nam je povedal, da je podjetje 27. 1. letos dobilo dopis Krajevne skupnosti Zlato polje, v katerem jih obveščajo, da so se predstavniki hišnih svetov na Gospovske ulici 11, 13, 15, 17 in 19 odločili, da po 1. marcu ne bodo več plačevali stanarine na podlagi izvršenega točkovanja.

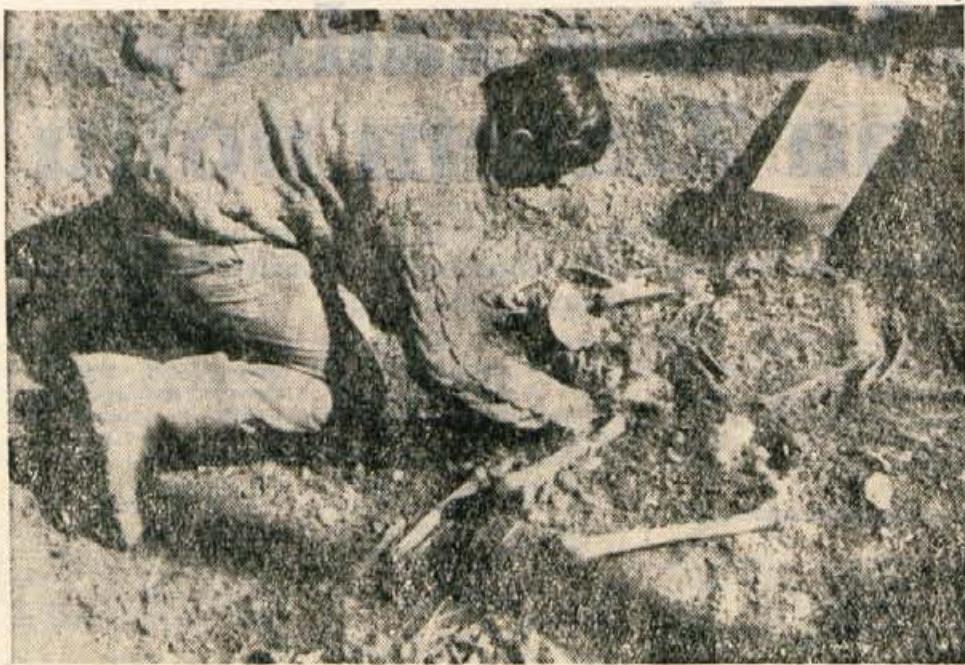
Problem stanovalcev zaradi pomanjkanja vode je več kot razumljiv. Vendar moram povedati, da za preskrbo z vodo ni odgovorno naše podjetje, pač pa organizacija, ki gospodari z vodovodi. Tega pa se Komunalno podjetje Vodovod tudi zaveda. Tako je lani vodovod najel pri banki premostitveni kredit. Ker pa potrebne opreme ni bilo moč dobiti na trgu (kompresor je bil naročen jeseni, dostavljen pa šele februarja letos, potem pa je deloval viraz), bo Komunalni servis končal dela na akumulacijskih bazenih do konca marca letos. Ko bodo začele delovati nove naprave, bomo spremajali preskrbo z vodo. Ce po tem preskrba še vedno ne bo zadovoljiva, pa bo najbrž potrebna rekonstrukcija celotnega vodovodnega omrežja na Zlatem polju, kar bo terjalo tudi spremembo programa izgradnje vodovodnega omrežja v občini za letos.

O tem bomo te dni podrobno obvestili vse stanovalce na Gospovske ulici. Povedati moram tudi, da tisti stanovalci, ki za marec niso plačali stanarine, niso prav nič pripomogli k hitrejši rešitvi tega problema. Naše podjetje namreč ne more iz nobenega vira financirati rekonstrukcijo vodovodnega omrežja. Razen tega pa težave s preskrbo vode na tem področju trajajo po izjavah stanovalcev že osem do devet let, naše podjetje pa obstoji še tri leta.«

J. K. — A. Z.



Takšna bo tovarna športnega orodja ELAN Begunje po končani skoraj trimilljardni investiciji.  
Foto: F. Perdan



Martin Knific, študent arheologije previdno in nežno čisti skelete in odstranjuje z njih zemljo.  
— Foto: J. Vidic

## V Mostah odkrili staro grobišče

Delavci SGP Sava, ki delajo na odcepnu nove ceste v Mostah, so pred kratkim naleteli na stare grobove. Grobišče so odkrili blizu križišča, kjer se odcepi cesta za Breg oziroma hidrocentralo Moste. O tem so obvestili Gorenjski muzej v Kranju, ki je v Moste takoj poslal arheologa Andreja Valiča, ing. arh., Petra Fistra in študenta arheologije Martina Knifica.

Skeletni grobovi so bili 1,20 m pod zemljom. Dva je

uničil buldozer. Šele, ko so z buldožerjem naleteli na štiri velike obdelane kamne, so doumeli, da so odkrili arheološko najdišče. Delavci muzeja menijo, da so bili kamni nekoč sestavnii del neke monumentalne stavbe, morda svetišča Rimjanov, saj je po dolini Save vodila že pred 2000 leti rimska pot. Po razpadu (ali pa uničenju) te neznane stare stavbe pa so jih uporabili za označevanje grobov.

Odkriti skeletni grobovi izhajajo verjetno iz dobe preselevanja narodov. Lega skeletov ni značilna za slovenske grobove, le-ti imajo glave proti zahodu, noge pa proti vzhodu.

Odkritje je vzbudilo precejšnjo pozornost domačinov, ki so z zanimanjem spremljali delo arheologov.

Zanimivo je, da so bile v en grob pokopane štiri osebe v starosti od 30 do 40 let. Zanesljivo sta dva od njih moška skeleta, spol drugih dveh še ni ugotovljen. Lega skeletov je čudna. Dva sta imela glave obrnjene severozahodno, dva pa jugovzhodno. Da bi biali razumeli, kako so ležali v grobu, naj ponazorim z naslednjo primerjavo: ležali so tako, kot če bi v eni postelji ležala dva z glavo na enem kraju, dva pa na drugem kraju postelje. Eden izmed njih je držal roko za zatiplnikom (?). Se nekaj vzbuja pozornost: imeli so desno nogo v kolenu zvito nazaj pod kolk. Kljub skrbnemu pregledu niso doslej odkrili nobenih drugih karakterističnih znakov ali predmetov (razen kamnov, ki kažejo na rimske poreklo), na podlagi katerih bi lahko določili narodno pripadnost oseb pokopanih pred več kot 1500 leti.

Področje Žirovnice je znano tudi po drugih najdiščih, predvsem staroslovenskih. Tako so pred leti pri kopanju temeljev za neko hišo odkrili staroslovenske grobove, karor tudi pri gradnji elektrarne v Mostah.

Arheološka dela v Mostah financira občina Jesenice, ki je za to delo pokazala veliko razumevanje.

A. P.

## Spet razstava na loškem gradu

V galeriji na loškem gradu bodo v petek, 14. marca, ob 18. uri odprli že tretjo razstavo v letošnjem letu. Maksim Sedej, ml. bo razstavljal svoja najnovejša dela, zbrane v štirih poglavjih: variacije na temo revolucije, variacije V. Carpaccia, portreti in študije.

Hkrati z otvoritvijo bo

tudi kratek kulturni program: ljubljanski pihalni trio (Fedja Rupel — flauta, Igor Karlin — klarinet, Lado Černe — fagot) bo izvedel delo Slavka Osterca za pihalni trio v treh stavkih, pesmi iz zbirke »Groza« Edvarda Kocbeka pa bosta recitirala avtor in igralec Niko Goršič.

A. P.

## Koncerta na Kokriči

V nedeljo, 16. marca, ob 18. uri bosta pevski zbor društva upokojencev v Kranju in moški ter mešani pevski zbor društva upoko-

jencev Ljubljana privedili koncert na Kokriči v Prosvetnem domu. Na sporednu bodo narodne, umetne in partizanske pesmi.

J. Vidic

## Razpoloženske krajine Viljema Jakopina

Vsi nov ali pa doslej še nepoznan slikar vzbudi skoraj gotovo v javnosti zanimanje. Če pa je slikar samouk, se sproži še dodatno vprašanje, ali naj bodo vrata galerije odprta tudi samoukom ali samo izbranim šolanim slikarjem. Vendar je bilo že mnogokrat ugotovljeno, da amaterstvo ne izključuje resnične umetnosti in tudi šolska diploma je vedno ne zagotavlja. Ceprav na to večno vprašanje tudi tokrat ne bo odgovora, ker se združi, da je zastavljeno mimo bistvene vsebine tega zapisa o razstavi, ki jo je priredil v galeriji v Prešernovi hiši v Kranju slikar samouk Viljem Jakopin iz Tržiča, smo dolžni, da se o njegovem delu pogovarjamemo tako kot o vsakem likovniku, ki ga predstavljam ob samostojni razstavi.

Viljem Jakopin je bil rojen v Tržiču leta 1939. Po končani strokovni šoli za kovinarje se je vpisal na Solo za oblikovanje, ki pa je zaradi težkih razmer, v katerih je živel, ni mogel dokončati. Sedaj je zaposlen v tovarni Peko v Tržiču. Prva slikarska spoznanja je dobil v likovnem tečaju, ki ga je vodil slikar Milan Batista. Prav ob tem je treba poučariti, da se bomo verjetno vedno pogosteje srečevali z mladimi likovniki, ki so dobili prve likovne spodbude prav v takih in podobnih tečajih in krožkih.

Jakopin je tokrat razstavljal vrsto občutnih krajín, ki se jim le sem in tja pozna drobni negotovosti. Majhne tehnične nedoslednosti slikar uspešno premošča z dobrim občutkom za krajinsko slikarstvo. Razstavljene slike so v bistvu razpoložensko mikavni prebliski, razpeti med čistim barvnim hotenjem plenerističnega realizma in celo

Delavska univerza Radovljica razstavlja v I. nadstropju radovljiske graščine produkcije akademskoga slikarja Lojzeta Spacala. Razstava bo odprta do 31. marca.

## Glasbeni večer harmonikarskega orkestra in solistov

V Kranju bo v petek, 14. marca 1969, ob 19. uri v Prešernovem gledališču glasbeni večer učencev kranjske glasbene šole. Tokrat nam bosta svoje znanje posredovala dva harmonikarska orkestra ter solisti na klavirski harmoniki in kitari. Ob spremljavi kitare pa bosta pela narodne pesmi brata Zupan. Vedno večje zahteve po kvaliteti na področju reproduktivne glasbene dejavnosti postavljajo tudi vse večjo zahtevnost pri pedagoškem delu z učenci na glasbeni šoli. Posredovanje glasbene vzgoje mora temeljiti na sodobnih dosežkih, kar pa na drugi strani zahteva vse večjo aktivnost tudi pri učencih, ki pridobivajo znanje instrumentalnega pouka na glasbenih šolah.

V soboto, 7. marca, so v Gorenjskem muzeju v Kranju odprli stalno muzejsko zbirko Slovenska žena v revoluciji. Otvoritvi so prisostvovali mnogi gostje, med njimi: Sergej Kraigher, Lidiya Šentjurc, Majda Gaspari. Tone Fajfar je ob otvoritvi govoril o revolucionarnem boju slovenskih žena. Njegova razmišljanka tudi priobčujemo.

Osmi marec je pri nas dandanašnji že pravi Ijudski praznik, priznan in praznovan v družinah, šolah, uradih in tovarnah, v mestu in na deželi. Ta praznik ni našel svojega mesta samo v kaledarijih ali v govorih voditeljev, pač pa je postal del naših običajev, del življenja naših družin, pa tudi vse naše družbe.

Dolga je bila pot od tistih časov, ko so se začenjala prva gibanja za žensko enakopravnost ali od tedaj, ko je bil boj za ženske pravice bojno geslo edinole revolucionarnih gibanj v razvitih družbah. O tej poti nam govor razstava, ki jo nocoj odpiram.

Pohvalna je odločitev razstave, posvečene boju naših žensk. Kranj je v svoji preteklosti doživel vse faze tega boja. V letih po prvi vojni je tu nastajala prva industrija, ki je privabila množico žensk iz gorenjskega kmečkega podeželja. Začel se je dolgotrajen boj za eksistencne pravice delovnih ljudi, obenem z njim pa se je takoj pojavil problem enakega plačila za enako delo moških in žensk. Ta spor se je vlekel vseskozi ter z veliko silo izbruhnil v številnih stavkah zadnja leta pred drugo vojno. V vseh teh stavkah, od tiste v »Iki« do tekstuine, so bile ženske v prvih vrstah in tudi številno glavna sila, ki je ustvarila revolucionarno situacijo, kateri je bil začasno kos samo surov naskok žandarmije. Vzdusje takratnega poraza je bilo kratkotrajno. Naglo se je blížal čas odločilnega spopada delavskoga razreda z vso reakcijo, in razvoja revolucionarne zavesti, ki se je porodila v delavskih bojih med 20. in 40. letom, je bistveno usposobil ne le delavske, ampak tudi vse ostale plasti slovenskega naroda za spopad s fašizmom v narodnoosvobodilnem boju, ki je zaradi tega tudi sam po sebi prerasel v socialistično revolucijo.

Ta razstava in vsa zgodovina dokazuje, da je bil boj za ženske enakopravne pravice vseskozi sestavni del boja delavskoga razreda pri nas in v svetu. Boj za ženske pravice, ki se je pojaval dolga desetletja nazaj v meščanskih ženskih gibanjih vse do raznih sufražet, je dostikrat postajal neučinkovita in smešna farsa, in še danes imamo zelo razvite in civilizirane države, kjer žen-

ske še celo volilne pravice nimajo.

Pričujoča razstava nam nazoroma kaže, kako usodo so bila streljenja žensk za pravo in resnično enakopravnost pristno in nerazvezno povezana z delavskim razredom in s Komunistično partijo in kako so slovenske ženske izbojevale ta boj v Osvobodilni fronti ter v nedeljivi povezavi v vseljudskem boju za nacionalno in socialno osvoboditev. Meščanske feministke, ki so se spočetka tudi priključile OF, so padle na prvem izpitu, na vprašanju odnosa z Dražo Mihailovićem. Ta tako imenovana Jugoslovanska ženska zveza je hotela dobiti monopol nad ženstvom v OF. Ze takrat pa smo postavili prve temelje kasnejše ženske organizacije AFŽ, s tem da smo postavili posebno vodstvo ženske OF, sestavljeno iz vodilnih aktivistek treh osnovnih skupin v OF. Takrat nismo imeli za koristno, da bi se ženske v OF organizacijsko izdvajale, ampak smo jih vključevali vsepovod v vse organizacije OF. Tudi kasneje, ko se je po direktivi in zgledu z juga pri nas ustanovila AFŽ, smo to sprejeli z rezervo in v bojazni, da bi iz tega lahko nastala emancipirana ženska organizacija, kar bi lahko škodovalo enotnemu naporu vsega naroda. Ves naš revolucionarni boj je dokazal, da ni rešitve v tako imenovani emancipaciji žensk, ampak v njihovi popolni vključitvi ali integraciji, da uporabim sodobno frazo. Naše ženske so si pridobile enakopraven položaj v družbi predvsem z integriranim sodelovanjem v revoluciji in v povojni socialistični družbi, Nikakršno, pa še bolje organizirano izdavanje, ne bi moglo roditi takih sadov in pripeljati žensk v tako nesporno enakopraven položaj v naši družbi, kakršnega imajo danes.

Morda se bodo komu zdele te trditve majave, posebno zdaj ko na primer pred volitvami opažamo premajhno število ženskih kandidatik, ko slišimo celo o diskriminaciji do žensk. Ženske enakopravnosti ne moremo meriti z odstotki. Meje interesov v naši družbi ne tečejo po liniji spola, ampak so čisto druge. V civilizirani in še posebno v razviti socialistični družbi je ženska integralni del družbe, ona je prisotna povsod in njen interes je tudi povsod. Res je tudi da je najintimnejši in morda tudi



Zanimiva muzejska zbirka je že na svečano otvoritev privabila številne obiskovalce.

najbolj prizadet del ženskih interesov vezan na družino in vse, kar je s tem v zvezi, to se pravi na otroško varstvo, zdravstvo, socialno politiko, na terciarno gospodarstvo. Organizirana in napredujača družba vključuje žensko v dejavnosti, za katere je zaradi svojih fizioloških lastnosti in umskih ter čustvenih kvalitet posebno usposobljena. Enakopravnost žensk v naši (vsaj slovenski) družbi se ne more meriti z udeležbo v javnih funkcijah, ampak z vlogo, ki jo organsko in neprisiljeno dobivajo ženske v vsej naši družbeni sestavi, pa še posebej s čedjalje večjo udeležbo v samoupravljanju. Ne samo pri nas, tudi drugod v razvitih deželah le redke izjemno politično sposobne ženske prihajajo na politično površje ter se lahko kosajo z vsakomur. Najbrž je interes žensk drugje, zunaj čiste politike. Ambicija žensk je v uspešnosti izvrševanja njihovih poklicev, katerim se predajo z vso prizadenvnostjo in žarom in kjer dosegajo tudi pretežno nadpoprečne uspehe. Ali jim lahko zamerimo, če se jim danes ne zdi več zanimivo kosati se z moškimi na političnem drsalisu? Oprostite mi, ker sem s tem razmišljajnjem skušal dokazati, da eventualno število bodočih poslanknikov ni merilo za dejansko vlogo žensk v naši družbi, pa tudi to, da se ta vloga kvalitetno in koliciško z razvojem samoupravljanja še nadalje neprestano krepi.

Pričujoča razstava, ki jo zdaj odpiramo, je resen poizkus, prikazati vlogo in udeležbo slovenskih žensk v revoluciji. Že poprej smo ugotovili, da je bil boj za ženske pravice popolnoma vključen v boj delavskoga razreda. Leto 41 pa je še posebno dokazalo, kako slovenska žena nikdar ni imela svojih posebnih, izdvojenih

interesov, ampak je bila popolnoma vključena tako v usodo delavskoga razreda kot tudi celotnega našega naroda. Dobro se zavedamo, da je nemogoče v vsej obsežnosti, globini in vrednosti grafično ali drugače ponazoriti vsega bogastva, ki so ga vnesle slovenske ženske v naš narodnoosvobodilni boj. Ne s slikami ne z dokumenti ni mogoče obnoviti vsega žrtvovanja in požrtvovanosti, vneme in bojevitosti, pa tudi tesnobe, preživetega strahu, trpljenja po zaporih in taboriščih, muk in smrtnih stisk naših žensk, nadalje domotožja in pomanjkanja s požganih domov pregnanih družin, požrtvovalne pomoči

partizanom in aktivistom, zanesljive udeležbe pri ilegalnem delu ter junaštva žensk, ki so se z orožjem bojevale skupno s svojimi partizanskih tovariši. Kako naj izmerimo vse to, kar so doživele, žrtvovale in prispevale slovenske ženske v skupnem boju svojega naroda za osvobojevanje in socializem? Pričnati moramo svojo nemoč, da bi opravili tako nalog.

Ta razstava je zaradi tega lahko le skromno vočilo slovenskim ženskam ob njihovem prazniku in izraz hvaljenosti ter priznanja za vse, kar so prispevale in še danes neprestano prispevajo svojemu narodu in njegovi prihodnosti.

## Indijska ljudska umetnost

Po zimskih mesecih, ko je bil zaprt, so v nedeljo po pooldne spet odprli muzej izvenevropskih kultur v gradu Goričane pri Medvodah. Muzej je sestavni del Slovenskega etnografskega muzeja, ki je tokrat skupaj z zvezno in republiško komisijo za kulturne stike s tujino pripravil zanimivo razstavo o indijski ljudski umetnosti, za številne obiskovalce, ki so povsem zatrpani parkirni prostoru, pa so pripravili tudi nekaj lepih barvnih filmov o Indiji in njeni kulturi. Razstava je odprt direktor Slovenskega etnografskega muzeja dr. Boris Kuhar, ki je med obiskovalci pozdravil tudi predstavnike indijske ambasade. Razen dr. Pavle Strukelj, ki je govorila o indijski ljudski umetnosti, so po razstavi vodili tudi nekateri indijski študentje, ki študirajo v Ljubljani.

Zanimivo je, da je razstava v gradu v Goričanah tudi prva prireditve v Sloveniji, s katero bo Slovenski etno-

grafiski muzej počastil 100-letnico rojstva velikega indijskega voditelja M. K. Mahatma Gandhija (1869 — 1948). O njem bodo pripravili poznaje tudi še nekaj predavanj in v maju posebno razstavo.

Razstavljeni predmeti iz indijske ljudske umetnosti so skoraj iz vseh držav Indije. To so izredno lepi in dragocene primerki tkanin, vezenja in nakita, nadalje senčne in marionetne lutke, lesena in kamnita plastika ter pleteni in medeninasti izdelki. Za obiskovalce so zelo zanimiva številna oblačila sari, ki so za Indijo značilna in imajo stalno širino in dolžino. Se bolj pa bo pritegnil pozornost obiskovalca nakit, ki je prava paša za oči. Poudariti je namreč treba, da ima ljudska umetnost še danes velik pomen pri vseh indijskih narodih in da se Indijska lepotični dobesedno od nog do glave.

Razstavo je škoda zamuditi, saj je prva razstava te vrste pri nas.

A. T.

39.

Končno je legal v postelji, ugasnil luč in se udobno zlekni. Na cesti je zavladala prijetna tišina, samo napolj je še slišal brnenje motorja, potem pa se je pogreznil v globoko spanje.

Kaj ga je pravzaprav prebudilo, si ni znal pojasniti, naenkrat se mu je zazdelo, da se je v sobi nekaj zgani. Previdno je dvignil glavo z blazin in se ozrl okrog sebe. Zavese, ki jih je bil zasril, so se zibale v vetrin in zaslila je rahlo šumenje dežja po strehi. Iztegnil je roko po svetilki in v tistem trenutku začutil na tlinku rahel dotik. Naglo se je obrnil, toda sedaj ga je nekaj z vso močjo udarilo po temenu glave, nekaka vrv pa se mu je istočasno zadrgnila okoli vrata. Planil je pokonci in se z vso silo skušal vrči na stran in vstati, toda v glavi se mu je zavrela in zanka ga je vedno bolj dušila. S prsti je še segel po vrv, da bi jo zrabil, toda čutil je, kako mu naglo ginejo moči. Naenkrat je zaslila žvenket stekla in zazdelo se mu je, da mora biti poleg napadala še nekdo v sobi. V tem pa se je zanka nenadoma

zrahljala, zgrabil jo je z zadnjimi močmi in jo potegnil z vratu. V tistem hlipu je še žasnil težak padec, potem pa je vse utihnilo.

Kakor iz velike daljave je zaslila jezno šopeč glas: »Tako, to naj ti bo v majhen spomin, ti zlodej in če sem ti zmeħħel črepnjo, tudi ne bo veliko škode.«

Peter se je počasi dvignil na postelji in se hripano cviče že zasmehal, kajti glas, ki ga je slišal, je dobro poznal. Bil je to glas seržanta Newalla.

19.

Naenkrat se je posvetilla luč in Newall je stopil k postelji. Na obrazu se je suhem uradniku brašna resna skrb.

»No, Mr. Rae, bal sem se že, da bom prisel prepozno,« je dejal in si potisnil klobuk v zatilje. Na čelu so se mu zbriale kapljice potu. Stopil je bliže k postelji, se sklonil, pobral nekaj s tal in pokazal Peteru.

»Ali ste kaj takega že kdaj videli?«

Bila je čvrsta bela vrv z gladko zanko. V eni minutu bi bili mrtvi.« Je suhotno pripomnil in Peter, ki ni niti trenutek podvomil v resničnost te tr-

ditve, je začutil, kako ga obliva mrzel pot.

»Malo je manjkal, pa bi bilo po meni,« je dejal. Glas mu je bil zamolkel in hripan in glava ga je strahotno bolela. Newall je zanko spravil v žep. »To metodo dostikrat uporabljajo na kontinentu. Zdi se mi, da nam bo tale dečko lahko povredil marsikaj zanimivega.«

Sklonil se je k moškemu, ki je brez zavesti negibno ležal na tleh, ga pobral in dvignil na posteljo. Zgornji del obraza šibkega, komaj srednje velikega moškega so pokrivala velika avtomobilска očala. Newall jih je stigral z obraza. Prikazal se je bled obraz upadil potez in svelji lasje. Preiskal ga je izredno natančno, načel pa ni drugega kot nabito pištolo, ki si jo je vtaknil v žep.

Peter je je previdno drgnil nete imeli prav, Mr. Rae, kajti po naših dosedanjih skušnjah, jih zelo radi uporabljajo. V tem času smo jih od tolpe ujeli sedem, od teh so bili štirje rojeni Francoski, eden je bil Poljak, ki je precej dolgo živel na Francoskem, potem Anglež, ki je prav dobro govoril francosko, poleg tega pa še Mac Grath, ki je prav gotovo znan francosko. Poskusite govoriti z njim, saj ste bili tudi onstran Kanala, jaz pa bom medtem poklical Scotland Yard. Kje pa imate telefon?« Vstal je in se lotil iskanja telefona.

Peter je pograbil ujetnika za ovratnik, ga potegnil kvíšku in mu naslonil glavo na ju udarca močno oteklino.

hoteli moža prijeti. Če bi ne bili spali, tudi ne bi bil prisel v sobo, temveč bi vas bil ustrelil s pištolo kar od daleč.«

Z vso silo je stresel onesvěščenega. »Zbudil se, ti gangster! Noč je in sove se že oglašajole.«

Počasi in v omoticici je možak odpril oči. Bile so jeklene, nihov pogled je bil mrzel in trd. Peter Rae se je sklonil čezenj. »Ta dečko je Franco, stavim svojo letno plačo, da se ne motim!«

Newall je prikimal. »Utegneš, so se odprla in se žant Newall se je vrnil.«

»Iz Rouena.« Vrata, so se odprla in se žant Newall se je vrnil. »Tako, to bi bilo urejeno. Družba se bo prav končala. Ali je kaj rekel?«

»Ime mu je Jean Meunier in je iz Rouena.« Newall je presenečeno pogledal in v očeh se mu zabilo imeli prav, Mr. Rae, kajti po naših dosedanjih skušnjah, jih zelo radi uporabljajo. V tem času smo jih od tolpe ujeli sedem, od teh so bili štirje rojeni Francoski, eden je bil Poljak, ki je precej dolgo živel na Francoskem, potem Anglež, ki je prav dobro govoril francosko, poleg tega pa še Mac Grath, ki je prav gotovo znan francosko. Poskusite govoriti z njim, saj ste bili tudi onstran Kanala, jaz pa bom medtem poklical Scotland Yard. Kje pa imate telefon?« Vstal je in se lotil iskanja telefona.

Ce je delo pri spravljanju potekalo, nisi imel dela tudi po celo uro. Ce pa je les zacet zastajati, ga je bilo takoj

rob postelje. »Ali razumeš angleško? Možak je mimo njega strmel v steno.«

Peter je ponovil vprašanje. »Zdaj mu je možak počasi in odsekano odgovoril. «Da, toda zelo malo.«

»Kako se pliešete?«

V prvem trenutku je Peter mislil, da ne bo dobil odgovora, vendar je mož spet odpril ustnice. »Jean Meunier.«

»Iz katere pokrajine Francije ste doma?«

»Iz Rouena.«

Vrata, so se odprla in se žant Newall se je vrnil.

»Tako, to bi bilo urejeno. Družba se bo prav končala. Ali je kaj rekel?«

»Ime mu je Jean Meunier in je iz Rouena.« Newall je presenečeno pogledal in v očeh se mu zabilo imeli prav, Mr. Rae, kajti po naših dosedanjih skušnjah, jih zelo radi uporabljajo. V tem času smo jih od tolpe ujeli sedem, od teh so bili štirje rojeni Francoski, eden je bil Poljak, ki je precej dolgo živel na Francoskem, potem Anglež, ki je prav dobro govoril francosko, poleg tega pa še Mac Grath, ki je prav gotovo znan francosko. Poskusite govoriti z njim, saj ste bili tudi onstran Kanala, jaz pa bom medtem poklical Scotland Yard. Kje pa imate telefon?« Vstal je in se lotil iskanja telefona.

Peter je opotekajše se vstal. »Glava me boli, da bi lahko pomorel. Najbolje ho, da si skuham močno kavo.« Prisluhal se je do ogledala in strmel vanj. Okrog vratu mu je vleka rdeča progusta, ki je previdno do roku otrte glave, je začuill na krovu vzhodnih opravljal to delo.

Ce je delo pri spravljanju potekalo, nisi imel dela tudi po celo uro. Ce pa je les zacet zastajati, ga je bilo takoj

## Spomini gozdnega delavca (3)

(Nadaljevanje in konec)

Ko je bila riža narejena, smo po njej začeli spuščati les. Najprej smo postavili postne ali poštarje, kakov so rekli. Ob riži so bili postavljeni tako, da je drug drugega videl. Na krajin, kjer je imela riža ovine ali kjer se je nehala za nekaj metrov, so ti poštarji pazili, da les ni metalo iz nje ali da les ni kje začel zastajati. Tuji laž sem opravil to delo poštarja, imeli smo posebne svoje znake ali signale za posamezna sporocila. Ce je les delal kar nepretrograma: ena skupina od polneva do polnoči, druga pa od polnoči do poldneva. Postarji in oni na vrhu — oboji smo ponosni kurili ogenj, da se je videlo. In med tem casom je zapadlo malo manj kot meter južnega snega, nato je prisilil hud mraz, da je sneg zmrznil, vendar z delom nismo prenehali.

Takrat smo plačevali tudi zavarovanje; to so nam odracunali kar pri plači. Tukrat ni bilo tako kot danes, samo zdravnika in zdravila si imel potem brezplačno,

zmrznil škornji. Skoraj vsi smo bili obutti v škornje, s seboj na delo pa smo nesli malice, ki nam je tudi zmrznila. V bajti smo si zavreli čaj in ga nalili v steklenico, pri malici pa je bil v steklenici že sam led. Potem smo to priognju toliko casa greli, da se je čaj ostanil. S kruhom je bilo prav tako.

To je bilo nevarno delo. Na mojem mestu se je riža malo prenchala in les je nekaj časa drsel po zemlji, in sicer z veliko hitrostjo, zato se je pred hlodom videla nekakšna meglica, ker je hlod rezal zmrzli sneg. Blizu tistega kraja sem imel jaz ogenj. Kar naenkrat se mi je pokadilo okrog glave in nekaj je udarilo ob tla. Ko se je skadiло, sem videl, da se je kakšno pol metra od mena zasadil navpično v zmrzli sneg približno 30 cm debel hlad. Hitro sem se umaknil precej daleč stran. Vendar kakšnih večjih nesreč v tem času, ko sem jaz delal, nismo imeli.

Takrat smo plačevali tudi zavarovanje; to so nam odracunali kar pri plači. Tukrat ni bilo tako kot danes, samo zdravnika in zdravila si imel potem brezplačno,

drugega nič. Zasluzili nismo veliko, po 80 din na dan. Ko smo spravili ves les v dolino in ker nas je bilo preveč, nas je 5 odšlo v Kokro, ker so pravili, da se tam bolje zasluzi. Nekaj pa jih je ostalo, da so razzagovali hlobe na meter dolge kose in cepili drva.

O delu v Kokri pa kdaj pozneje.

Janez Nastran, Rudno

### UREDNIKOVA SPOROCILA

• Najprej tole: v prihodnji številki bomo — le začeli objavljati v nadaljevanjih zapisa Andreja Tišlerja TRADICIJA TRŽIŠKEGA ČEVLJARSTVA. Građiva je že doselj precej, vendar Andrej Tišler se ni nehal s pisanjem. Pa brez skrb, zanimalivo bo, ne dolgočasno, gotovo tudi vzpodbudno za marsikaterga našega bračca, da nam bo še iz svojega kraja opisal, kako so včasih delali čevljive, cokle, copate, kako so strojili kože, kakšna obuvala so poznali oz. Imeli za dočlene priložnosti, za posamezna delila itd. Pezljivo spremljajte Tišlerjeve zapise, na marsikaj vas bodo spomnili, potem pa nam pišite!

• Z daljne Poljske, iz kraja Skolimor, pa nam je pisal rojak iz okolice Tržiča Franc Mali. Prosimo ga, da svoje spomine, ki jih začenja s tem, kdo je leta 1933 kot trinajstleten deček odšel s težkim srcem služiti k bogatemu kmetu, nadaljuje in konča, potem jih bomo objavili. Sicer pa mu bomo še osebno pisali.

• Iz Čačka nam je spet pisal Besničan France Kozjak, in sicer o Kovačevih iz Javornika pod Joštom. Andrej Triler

## Gorenjski kraji in ljudje



— Morate oprostiti, toda ti dve čajni skodelici sta iz dragocenega kitajskega porcelana.

### Časovna kapsula

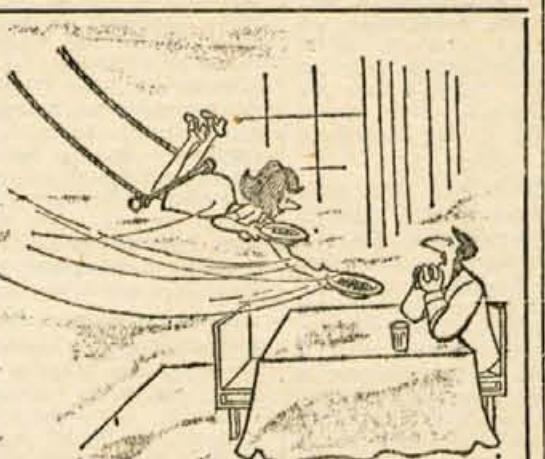
Organizatorji svetovne razstave, ki bo leta 1970 v mestu Osaki na Japonskem, so sklenili, da bodo ob tej priložnosti zapečatili posebno »časovno kapsulo«. V njej bo 2068 predmetov značilnih za naše stoletje. Med številnimi izdelki bodo v kapsuli tudi nedrčki, kontrapečijska sredstva, rdečila za ustnice in umeina čejljust. Zanamci naj bi kapsulo odprli šele leta 6970.

### Otroci in kriminal

Lani so v Hamburgu ujeli pri tativnah in podobnih dejanjih okoli 3000 otrok v starosti od devetih do štirinajstih let. V vsej Zahodni Nemčiji pa so otroci leta 1967 zagrešili nad 55.000 kaznivih dejanj. V zadnjih petih letih je naraslo število kaznivih dejanj, ki so jih zagrešili otroci, skoraj za polovico.

### Borba proti hrupu

Predsednik zasedanja se je ob pomoči več redarjev zmanjšal, da bi pomiril 200 udeležencev, delegatov iz več držav, ki so se zbrali v Liverpoolu, da bi preucili učinkovite metode za borbo proti hrupu.



### Znanost je težka stvar

V smrtni nevarnosti sta bila znanstvenika S. L. Washburn in njegov kolega Irven DeVore v južnoafriški stepi Amboseli, ko sta nekaj mesecev opazovala skupino paviljanov. Uspelo jim je, da so postale opice zaupljive. Lahko sta se družila z njimi, vendar pa nista smela pri tem kršiti pravil njihovega obnašanja. Tako so morali član znanstvene odprave do-

voliti, da so mladi paviljani brskali po prtljagi, kradli konzerve in trgali perilo. Paviljani namreč svojim mladičem niso česa takoj povedali, če pa bi mladička kdo napolidil, bi jih lahko napadle opice. Nekaj dan pa so se mladiči spravili nad beležnice in magnetofonske posnetke. To je bilo znanstvenika preveč, pa sta mlade opice napoldila. Opice je privabilo njihovo stražo in pojavile so se opice, ki so jecno kazale zobe. Članoma odprave ni kazalo drugega, kot da posnemajo opice v podobnem položaju. Vrgli so se na tla kot musilni pri molitvi, pri tem pa so se smehljali in maskali z jekom. Opice so jim oprostile.

### Vse za razvoj znanosti

V bližini japonskega mesta Tokia nameravajo do leta 1975 zgraditi mesto znanosti. V mestu bo 40 različnih laboratoriiev, v katerih bo lahko delalo okoli 52.000 japonskih znanstvenikov.

— Se ti ne zdi, draga, da je najina jedilnica tako bolj zanimiva?

## Mih Klinar: Mesta, ceste razcestja Domovina III. DEL

208

V to misel je Jakob uverjen tako trdno, več, da bi se ji uprl in poizkusil preizkusiti, ki so morda vendarle še, da bi ušel koncu. Prepušča se topi vdanosti, ki je še manj klubovalna, kar mislim, da se bo ali codroipski, ki je žrtvoval zvonove kralju Italije za topove, morda že neme v potopljene ob lanskem begu s Soče. Zato je tudi nočnajši oktobraški mrak brez Ave-Marije, brez večernega zvonjenja, ki bi opozorilo Jakoba in Bajberla, da je minil dan in da jima tema ponuja možnost rešitve, edino možnost, ki jima še preostaja.

Toda te možnosti ne čutita. Ne zaupata tišini, ki je v sobi in okrog šole. In še vedno si ne upata iz »otroškega« skrivališča, dokler bivši mornarski upornik Ivan Bajberle plaho ne dvigne slamenjače in se začudi, da je mrak, ki se naglo zoča v večer, potem pa, kakov da se je nečesa prestrašil, plane kviku.

»Kaj je?« se zdaj zgane tudi Jakob in dvigne slamenjačo.

»Nič, hvala bogu nič.«

Bajberle ne pove, da je prestrašen planil pokonci, ker se mu je zdelo, da je sam in se zbal, da ga je Jakob pustil na cedilu, odšel. Gledali ga bodo kakor odkritje, kakor človek, ki bi prišel z neznanega tujega sveta.

In ko bo minilo prvo presenečenje, bodo očitno, kakor so raznimi, se morda v prvači, prav niti, ker so ga po naključju odšeli, ker ga bodo proti svoji volji, priklenjeni na pasijo verigo vojaških disciplin in cesarjev volje, izročili rabeljskim vojaškim sodnikom, ki pa bodo samo prebrali papirje, ki so jih napisali vojaški, in po bodo samo v Ljubljani, in kakor Pilat umili nad njim svoje roke, s katerimi so ga poslali.

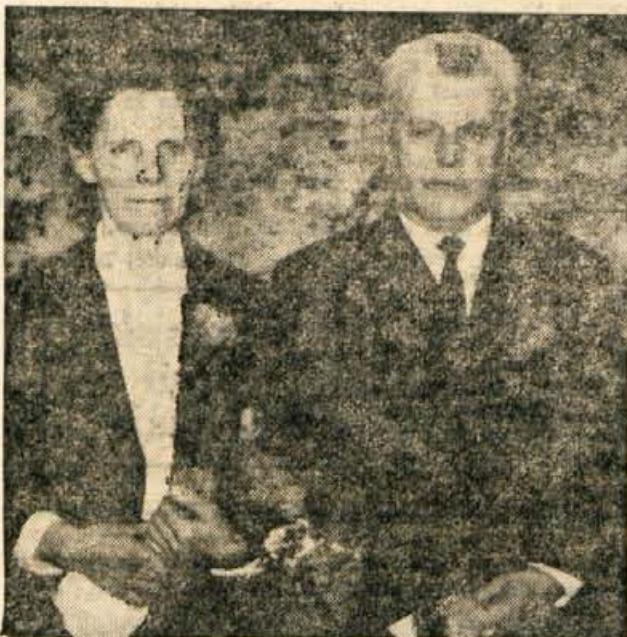
</div

# Tri zlate poroke

Pred kratkim sta praznovala 50-letnico skupnega življenja Ivanka in Ciril Bukovnik z Jesenic. Poročila sta se kmalu po končani prvi svetovni vojni. Življenje, tako se oba spominjata, takrat ni bilo lahko. Ciril Bukovnik je bil zaposlen v železarni Jesenice od leta 1910. Takrat je delovnik trajal še osemnajst ur. Najprej je delal v martinarni, nato pa do upokojitve v mehanični delavnici na Jesenicah.

Jubilantoma se je v zakonu rodilo troje otrok. Živilta Še hčerkli, sin, znani športnik pa je izgubil življenje ob bombnem napadu na Jesenice marca 1945.

Obletnico skupnega življenja so praznovali v ožjem družinskem krogu. Ciril Bukovnik bo kmalu dopolnil 75 let, njegova žena pa 67. (Po Železarju)



Tiho in skromno brez slavnih ceremonij sta proslavila ondan 50-letnico poroke zakonka Simon in Frančiška Primožič iz Pristave 26 pri Tržiču.

Oče Simon se je rodil revnim staršem v Železnikih leta 1891. Že s 13. leti si je začel služiti kruh, spočetka kot čevljarski vajenec, po končanem uku pa kot pomočnik. Delal je v raznih delavnica v Ljubljani, Zagorju in Tržiču. Sam pravi, da je bilo delo tisti čas sila naporno, saj so delali vsak delavnik po 15 do 16 ur na dan.

Leto dni pred začetkom prve svetovne vojne so ga poklicali k vojakom. Bil je na vseh takratnih avstrijskih

bojiščih: v Srbiji, Rusiji, Romuniji in nazadnje še kot prostovoljec na Koroškem. Udeležil se je tudi znane bitke na italijanski fronti pri Doberdobu, kjer je bil tudi ranjen.

Po vojni ga je zanesla pot v Tržič, kjer je spoznal sedanjega ženo Franciško Zaplotnik in si ustvaril domec v Pristavi, le dva kilometra oddaljeni vasi pred Tržičem.

Čevljarij je potlej samostojno, pri čemur mu je s prešivanjem pomagala tudi žena. Vzlio skromnemu zasušku sta zakonca Primožič dobro vzgojila vseh sedem otrok, ki so se jima rodili v času med obema vojnami. Vsi otroci so danes odrasli,

preskrbljeni in imajo svoje družine.

Med zadnjo vojno je bil oče Simon zaposlen v tovarni Peko. Med NOB ni stal ob strani, temveč je vneto podpiral naš boj za osvoboditev, hčerka Pepi pa je odšla v partizane. Sam pravi, da se ima zahvaliti le izjemni sreči, da je vsa rodbina ostala živa.

Od leta 1953 uživata zakonca pokoj s skromno pokojnino, ki sicer ne zadostuje za ves mesec, vendar otroci prispevajo vse tisto, kar zmanjka. Tako jima teko leta v miru in zadovoljstvu ter sreči ob številnih potomcih.

Tudi mi jima želimo ob njenem tistem prazniku še mnogo srečnih in zadovoljnih let. M. K.



G. T. z Jesenic nam je poslala naslednji dopis in sliko: Te dni sta čela in zdrava praznovala 50-letnico poroke August Petelin (73) in Marija (69), zgledna vaščama iz Lesc pri Bledu. Prav gotovo ju bo zelo veselilo, ko bosta nepričakovano zagledala svojo sliko v časopisu GLAS. Sta zelo živahna, gostoljubna, jubilant je še posebno priljubljen, ker ima vedno kakšno »za ušes«. Bil je tudi desetletja vnet igralec na gledališkem odru.

## 35 let oskrbuje Kranjčane z mesom

Frančiška Sumi: »Danes ljudje kupujejo več mesa kot včasih. Res pa je tudi, da se dobra juha počasi kuha.«

Že dlje časa jo poznam. Takole na videz, kot temu pravimo. Večkrat mi je namreč v prodajalni na Koroški cesti v Kranju postregla z mesom. Razpoložena in hudoščna je vedno znala potolažiti kakšno nestrerno in nezadovoljno gospodinjo in vso okolico.

Naključje je hotelo, da sva se pred nedavnim, ko je bil dan po otvoritvi predelovalnice mesa in kondicioniranih skladisč Kmetijsko živilskoga kombinata Kranj zbor delovne skupnosti obrata klavnic, pobliže spoznala. Bila je najstarejša članica delovnega kolektiva in je takrat dobila lepo nagrado, jaz pa službeno povabljen na to slovesnost.

Smešno bi bilo, če bi stare Kranjčane spraševal, kdo poзна Frančiško Sumi. 35 let jih namreč že oskrbuje z mesom. Zato jo najbrž vsi dobro poznajo, ona pa tudi njih.

Zapletla sva se v pogovor in izvedel sem, da ima že 66 let pa vendar še vedno vstaže ob štirih zjutraj, da je v prodajalni vse pravočasno prodala. Nisem je spraševal, koliko mesa in različnih mesnih izdelkov je prodala v 35 letih in koliko gospodinjam oziroma kupcem je postregla. Zgornovo, kot je vedno, ta večer pa je bila še posebno, sem jo raje poslušal.

»Veličko mesa sem že prodala in lahko trdim, da je cena mesa odvisna od kvalitete. Res pa je tudi, da mesar oziroma prodajalec lahko za malo denarja odreže tudi dobro meso za juho. In prav zato danes ni tako lahko biti mesar kot nekateri mislijo. Redki so namreč, ki imajo radi mastno meso, zato je še vedno najboljše srednje pitano, nemastno govedo.«

Kako pa potem včasih ob ne najboljšem mesu ustrežete željam gospodinj oziroma kupcev?

»Ja, znati je treba. Znati je treba odsekati, kot temu pravimo mi. Stari Kranjčani imajo najraje za juho



Frančiška Sumi

meso od stegna in rahlo kost ali pa repek in malo jetrc za okus.«

In kako se pravzaprav skuha dobra goveja juha?

»Za dobro juho je najboljši prsniki kos ali »spod ledičko« oziroma bočnik in rahla kost. Seveda pa sodi v lonec še korenček, zelenjava, petršlj, marajon, strok, česna, pol krompirja, malo vranice ali jetre in nič paračnika. Slednji naredi juho kistro. Seveda pa najpomenljivejše (in to vselej drži), da se dobra juha počasi kuha oziroma počasi vre.«

Nazadnje pa smo Frančiško Sumi, preden smo ji želeli, da bi še vnaprej »oskrbovala« Kranjčane z mesom, poprašali, če se je v prodajalnah mesa v 35 letih kaj spremeno.

»Veličko. Med drugim tudi to, da imamo danes boljše meso. Pa tudi prodamo ga več, ker je cenejše. Le ne kaj se ni še prav nič spremeno. In to bi moralo biti pravilo vsem mesarjem: Otrokom in možem je vedno treba dati dobro meso, da ni doma potem kaj narobe!«

A. Zalar



Frančiška in Simon Primožič

GORENJSKA KREDITNA BANKA KRAJN

**k u p i**

NOVO ALI RABLJENO B L A G A J N O

za čuvanje gotovine in vrednostnih papirjev. Blagajna mora biti zaščitena proti požaru in vlonu ter mora imeti najmanj dve različni ključavnici.

Ponudbe poslati na naslov: Gorenjska kreditna banka Kranj.

KADROVSKA KOMISIJA DS PRI PODJETJU  
PUŠKARNA KRAJ RAZGLASA NASLEDNJA  
PROSTA DELOVNA MESTA:

1. KV KLJUČAVNICAR ali strojni ključavničar Za avtogeno varjenje.
2. VEC KV REZKALCEV Za samostojno delo na dve izmeni.
3. VEC KV BRUSILCEV Za ploščinsko in oblikovno brušenje na dve izmeni.
4. VEC KV BRUSILCEV Za okroglo in votlinsko brušenje na dve izmeni.

Pogoji:

- Dobro zdravje,
- Stanovanje v Kranju ali okolici (podjetje s stanovanjem ne razpolaga).
- Odslužen vojaški rok.

Pismene vloge sprejema uprava podjetja do zaščite delovnih mest.

Upravni odbor podjetja  
**OKOVJE** Kamna gorica

## **razglaša**

naslednja prosta delovna mesta:

1. KV ključavničarja vzdrževalca
2. KV električarja
3. transportnega delavca

POGOJI:

pod 1.: odslužen vojaški rok in 3-letna praksa po možnosti pri vzdrževanju strojev;

pod 2.: odslužen vojaški rok in 3-letna praksa z delnim znanjem vzdrževanja avtomatike;

Osebni dohodek po pravilniku o delitvi OD;

Nastop takoj ali po dogovoru.

Veltrgovsko podjetje  
**KOKRA KRAJ**

## **proda**

NA JAVNI DRAŽBI

### **OSEBNI AVTO PEUGEOT 404**

Prodaja se bo začela ob 8. uri v soboto, dne 15/3/1969 v Kranju, Poštna 1.

Ogled vozila prav tam 1 uro pred prodajo.

Kavcija 2000 N din.

Podjetje za PTT promet Kranj razpisuje za petek dne 14. 3. 1969

## **javno dražbo**

za prodajo karamboliranega avtomobila  
**IMV 1000 kombi** v nevoznom stanju  
z izključno ceno 5000 N din.

Javna dražba bo navedenega dne v Kranju, Sejnišče 2 s pričetkom ob 9. uri.

PODGETJE ZA PTT PROMET  
K R A N J

## **Kopališče tudi v Železnikih**

Zelja prebivalcev Železnikov z okolico do primerno urejenega kopališča je že zelo stara. Bolj kot denarna ovira za uresničitev teh želja, so bila nesoglasja o lokaciji tega objekta. Vsak del mesta bi najraje imel kopališče v svoji bližini. Možje, ki so imeli besedo, so se prepričali, kdo ima bolj prav. Prebivalci smo se pa vsa leta do sedaj moralni namakati v umazanih tolminih Sore. Na pobudo Krajevne skupnosti oz. na veliko odločnost predsednika se je v splošno zadovoljstvo prebivalcev parlamentarizem le nehal.

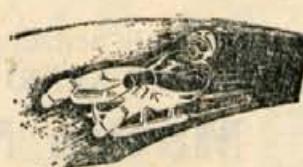
Vsako misel za gradnjo tega objekta v zgornjem koncu Železnikov so ovrgli ter se odločili za lepo sončno leto na Češnjici ob pritoku Dašnice. Predviden prostor je velik z največ sonca, brez vetra, ki je tako značilen za gornji del Železnikov. Tu bo moč poleg primernega bazena postaviti tudi garderobe, bife ter s časom tudi igrišče za odbojko, košarko itd.

V pomenku s prebivalci Železnikov in okoliških krajev sem imel priliko slišati, kolikšno navdušenje je med njimi za tovrstno odločitev. Mnogi so pripravljeni to akcijo podpreti z delom. Nekateri celo menijo, da bi zbirali denarne prispevke.

Kako daleč so že s temi načrti, kakšni bi bili stroški ter kolikšna bi bila pripravljenost prebivalcev omenjenega področja finančno sodelovati je še težko dokončno spregovoriti.

Eno pa je, če bomo hoteli dati Železnikom več mestnega videza, večjo turistično privlačnost, ter ne nazadnje nuditi delovnim ljudem vse Selške doline kaj več kot samo delo, potem moramo prebivalci po svojih močeh nuditi vso podporo tistim, ki se zavzemajo po dvajsetih letih to zadevo premakniti z mrtve točke.

N. Tušek



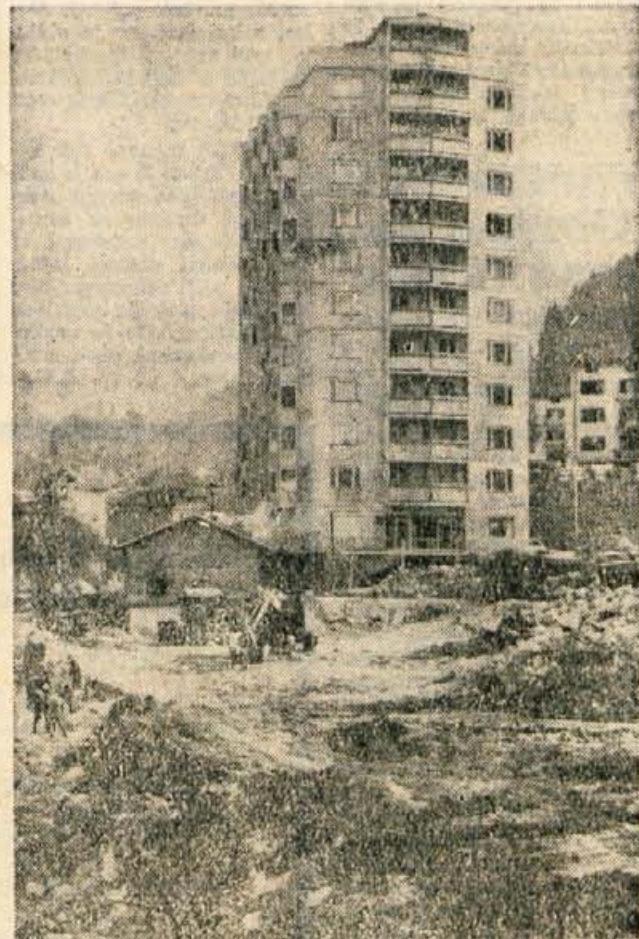
### **OBCNI ZBOR SANKASKEGA KLUBA TRIGLAV KRAJ**

V petek, 14. marca 1969, bo ob 17. uri v prostorih stanovanjske skupnosti na Zlatem polju občni zbor sankaškega kluba TRIGLAV Kranj.

Udeležba je za vse člane obvezna! Vse ljubitelje sankanja pa vam želimo, da se občnega zbora v čim večjem številu udeležete.



V Bračičevi ulici v Tržiču te dni pripravljajo prostor za gradnjo novega trgovskega lokalja, ki ga bo zgradilo ljubljansko podjetje Veleteksil. — Foto: Franc Perdan



»Staro se umika novemu« — bl iahko zapisal pod to fotografijo našega fotoreporterja. Pred dnevi so namreč pri stolpnici v Tržiču začeli pripravljati prostor za nov trgovski center, ki ga bo zgradilo trgovsko podjetje Mercator iz Ljubljane, oziroma njegova poslovna enota Preskrba iz Tržiča. (vlg) — Foto: F. Perdan

## Ustanovljen smučarski klub Alples

Zakaj smo se odločili ustanoviti svoj lasten smučarski klub? Prvi in najpomembnejši razlog je obilica za zimski šport vnete mladine, ki doslej ni imela možnosti načrtnega in strokovnega treninga. Čudno se sliši, da Selška dolina, kjer vsako leto prirejamo vrste že tradicionalnih zimsko-športnih tekmovanj (smučarski teki v Dražgošah, nočni slalom v Zeleznih itd.), ne premore kvalitetnih tekmovalcev, ki bi se lahko kosali s športniki iz drugih krajev naše domovine. Kako rešiti ta problem? Sport je dandasne zahtevna, predvsem pa draga stvar. Praksa kaže, da pri nas uspevajo le tisti klubi, ki so si zagotovili podporo ene od gospodarskih organizacij. Kot vedljivo industrijsko podjetje v Selški dolini se zato čutimo dolžne oživiti zimsko telesnovzgojno aktivnost, saj dosedanje mrtvilo ni nikomur v čast.

S temi besedami je Janez Šter, direktor podjetja Alples Zelezni, minuli petek zvečer pojasnil odločitev delavskega sveta tovarne, katerga člani so pred nedavnim sprejeli sklep o ustanovitvi novega smučarskega kluba. Prvega občnega zbora društva se je poleg številnih domačinov in gostov iz Tržiča udeležil tudi predsednik občinske zveze za telesno kulturo Skofja Loka inž. Filip Smid.

Smučarski klub Alples bi rad pritegnil k sodelovanju kar največ mladih iz Selške doline. Osnovni namen vodstva je — kot smo zvedeli — gojiti množičnost. V okviru društva bo sodelovalo več sekcij (tekači, alpinci, skakalci). Vendar pa ne mislimo zanemariti tudi vzgoje vruhenskih tekmovalcev, saj bodo poleg redne dejavnosti organizirali še posebno tekaško šolo. Ustanovitelji so si že začeli sodelovanje nekaterih znanih smučarjev — tekačev, tako na primer Romana Seljaka, ki bo kot ak-

## Tudi žene v Gorjah so praznovale

Letos je bila proslava dneva žena v Gorjah res taká kot mora biti predvsem po zaslugi odbornic rdečega križa. Proslava se je začela v nabito polni dvorani doma Partizan v Zg. Gorjah.

Program, ki so ga pripravili pihali orkester, učenci osnovne šole iz Gorj ter mladi trije učencev osnovne šole, je trajal kar dve uri. O pomenu praznika je govorila Slavka Zalokar, predsednica osnovne organizacije rdečega križa v Gorjah. Potem ko je omenila težavo obdobje naše žene v preteklosti in revoluciji, je poudarila, da se danšča žena vse premašo zaveda pravic, ki so ji v naši zakonodaji zajamčene.

Proslava je lepo uspela. Takih prireditve si Gorjani še želijo, saj imajo le redko priložnost prisostvovati kakim prireditvam. Organizator pa bi morda moral za v prihodnje bolje urediti prihajanje v dvorano, da ne bi nastala nepotrebnega gneča. Na proslavi v Gorjah je bilo le malo predstavnikov družbenopolitičnih organizacij.

J. Ambrožič

## Po delu šport in razvedrilo

Mladinci obrtnega montažnega podjetja ALPREM se že precej časa pripravljajo na javno mladinsko oddajo Po delu šport in razvedrilo. To bo zabavno glasbena oddaja, na kateri bodo proglašili tudi najboljšega slovenskega športnika v letu 1968. Na tej oddaji bodo sodelovali znani slovenski športniki in športnice, pevci zabavne glasbe in znani vokalno instrumentalni ansamblji. Kamničani bodo najbrž presenečeni, ki bodo videli in srečali v svoji sredini Mira Cerarja, Albina Felca, Marjana Lubej, od pevcev pa Ireno Kohont, Jožico Sveti, Pera Dimitrijevića... Občinstvu se bodo predstavile tudi Bele vrane, kamniški beat ansambel Kamniki in narodno zavrnanski ansambel Zapravljivčki. Za odlično vodenje oddaje bosta poskrbela znana

radijska in televizijska napovedovalca Kamničanka Nataša Dolenc in Marjan Kralj. Vsi nastopajoči bodo prejeli spominska darila v spomin na to oddajo.

Oddaja bo v petek, 14. marca, v veliki dvorani Dom-a, izkupiček pa so organizatorji namenili invalidni mladini iz Kamnika.

V našem mestu takih in podobnih srečanj že dolgo ni bilo, čeprav je precej občakov zainteresiranih za tako obliko razvedrila. Upajmo, da se bodo predramile tudi druge organizacije in da bomo v prihodnje videli še več takih srečanj! NAJ BO PRVA ODDAJA ZA ZGLED!

T. S.

## Opravičilo

Bralec našega časnika F. V. iz Kranja nas je opozoril, da priimek odposlanke na zasedanju Kočevskega zborna, ki je bila na I. zasedanju Slovenske protifašistične zveze 1943 izvoljena za častno predsednico zveze (sliko in podpis smo objavili v sobotni številki na 9. strani), ni

pravilen. To je bila Marija Ivančičeva in ne Zupančičeva.

Napaka ni naša, pač pa je bila že vest, ki smo jo dobili v uredništvo napačna. Vseeno pa se opravičujemo, bralcu, ki nas je opozoril, pa najlepša hvala.

Uredništvo

## OBIŠČITE

### veliko prodajo avtomobilov

IN PRODAJNI SEJEM SPLOSCNE KMETIJSKE MEHANIZACIJE na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani od

15. 3. - 8. 4. 1969

AGROTEHNIKA, Ljubljana prodaja kmetijske strojev vseh vrst za kmetijske organizacije in zasebne kmetovalec.

Vsi stroji so v prodaji za dinarje ter na dvainpolletni kredit z udeležbo kupca s 30 %.

Strokovno posvetovalna služba od 9.-14. ure, ob sobotah in nedeljah celodnevno.

Pri nakupu kmetijskih strojev in naprav se plača prometni davek samo

v višini 12,5 %; letos republiškega in občinskega maloprodajnega davka ni! Pri gotovinskem plačilu kupljenega blaga velja izredni popust od 2 %.

V veliki izbiri avtomobilov — kot lansko leto — boste dobili okus in denarju primerno vozilo! Na obisk vabi

GOSPODARSKO RAZSTAVISCE  
LJUBLJANA

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma preminul dolgoletni član delovne skupnosti podjetja ELEKTRO KRAJN

## Matija Nadižar

tehnični svetnik

Pogreb bo v sredo, dne 12. 3. 1969 ob 16. uri iz mrliške vežice na kranjskem pokopališču.

Nepozabnega sodelavca in tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

Kolektiv podjetja Elektro Kranj, Kranj

**Prodam**

Prodam 1000 kg semenskega KROMPIRJA saski. Polica 2, Naklo 905

Prodam KRAVO, ki bo v kratkem četrtič teletila. Mlakar, Zirovnica 16 902

Prodam 7 mladih PRASICOV. Zalog 8, Cerkle 912

Prodam PRASICA za zakol,

Glinje 13, Cerkle 1008

Prodam 6 tednov stare PRASICKE. Češnjevek 31, Cerkle 1009

Prodam KRAVO, ki bo v kratkem teletila. Sp. Veterino 1, Krize 1010

Prodam dva PRASICKA. Luže 38, Senčur 1011

Prodam težko KRAVO frižiko po 4 teletu, dobra mlekarica in večjo količino PSENICNE SLAME. Lahovče 17, Cerkle 1012

Prodam SLUSNI APARAT. Mohor Franc, Moše 35, Smlednik 1013

Ugodno prodam globok OTROSKI VOZICEK jadran. Mesec Marija, Kranj, Zupančeva 16 1014

Prodam staro SPALNICO. Naslov v oglasnem oddelku 1015

Poceni prodam dobro ohranjen SIVALNI in PLETILNI STROJ. Vzamem tudi ček. Ponudbe poslati pod »ugodno« 1016

Prodam 1500 kg SENA. Sp. Duplje 5 1017

Prodam nov globok avstrijski OTROSKI VOZICEK. Marija Osebek, Bistrica 131, Tržič 1018

Upalni odibor trgovskega podjetja Murka Lesce razpisuje delovno mesto RACUNOVODJE PODJETJA

Pegoj: visoka strokovna izobrazba ali — višja strokovna izobrazba in 5 let prakse v računovodski službi ali

— srednja strokovna izobrazba in 10 let prakse v knjigovodski službi, od tega najmanj 5 let na samostojnih poslih.

Interesenti naj svoje prošnje vložijo na upravi podjetja; rok za sprejemanje prijav je 15 dni po objavi v časopisu.

**Kmetovalci****VABIMO VAS**

**DA NAS OBISCETE NA**  
spomladanskem sejmu v Kraju od 12.—22. aprila 1969. leta.

Ugoden nakup kmetijskih strojev na kredit. Priporoča se kmetijska zadruga SLOGA Kranj.

**Kupim**

Kupim IZRUVCAC za krompir. Naslov v oglasnem oddelku 1019

**Motorna vozila**

Prodam AVTO hanomag 2 t. Valjavec Milan, Kovor 70, Tržič 966

Kupim FIAT 750. Renko, Planina 26, Kranj 1020

Prodam dobro ohranjen MOPED na dve prestavji z dekortovim vplinjačem. Kokrica 227, Kranj 1021

**Zaposlitve**

Iščem mlajšo žensko po možnosti UPOKOJENKO za varstvo dveh otrok. Ponudbe poslati pod »ugodno« 1022

Iščem zaposlitev gospodinjske pomočnice, snažilke ali varstvo otrok v Kranju. Ponudbe poslati pod »zaposlitev« 1023

Nujno potrebujem GOSPODINSKO POMOCNICO — po možnosti upokojenko. Sprajcar, Britof 105, Kranj 1024

Iščemo vestno, natančno in pošteno žensko za pospravljanje stanovanja 1 x tedensko. Naslov v oglasnem oddelku 986

Bife Delfin v Kranju

**SPREJME**

**čistilko**

Prijave sprejema splošni sektor podjetja Kranj, Maistrov trg 11/I.

**Prvovrstne ženske nogavice  
nelynka iz uvoza  
po ceni 4,30 N din**

**NAPRODAJ  
V PRODAJALNAH**

Veletrgovskega podjetja  
KOKRA — KRAJN

**Stanovanja**

Prodam novo dvosobno STANOVANJE v Škofji Loki — Trata. Ponudbe poslati pod »dogovore«

1025

**Izgubljeno**

Pozabil sem na avtobusni postaji Sebenje - Tržič TORBO S CEVLJI. Poštenega najdritelja prosim, da jo vrne: Luže 6, Senčur proti nadgradu 1026

Prosim osebo, ki je v gostilni Janče v Sr. vasi zamislila plašč, naj ga vrne in vzame svojega. 1027

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Koščka cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, magazinska služba 22-152 — Naročnina: letna 32, polletna 16 N din, cena za eno številko 0,50 N din. Mali oglasi: beseda 1 N din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglašev ne objavljamo.

**Gospodinje —**

z gnojenjem valjega vrta boste dosegli večji pridelek. Mešanico vrtnega gnoja, ki je pakiran po 5 kg in ga proizvaja RADONJA SISAK, lahko dobite v vseh kmetijskih apotekah. Vaše cvetice, ki jih dodatno hranite z vitacvetom, bodo vedno sveže in lepe.

PROIZVAJA RADONJA SISAK

**Javna razprodaja**

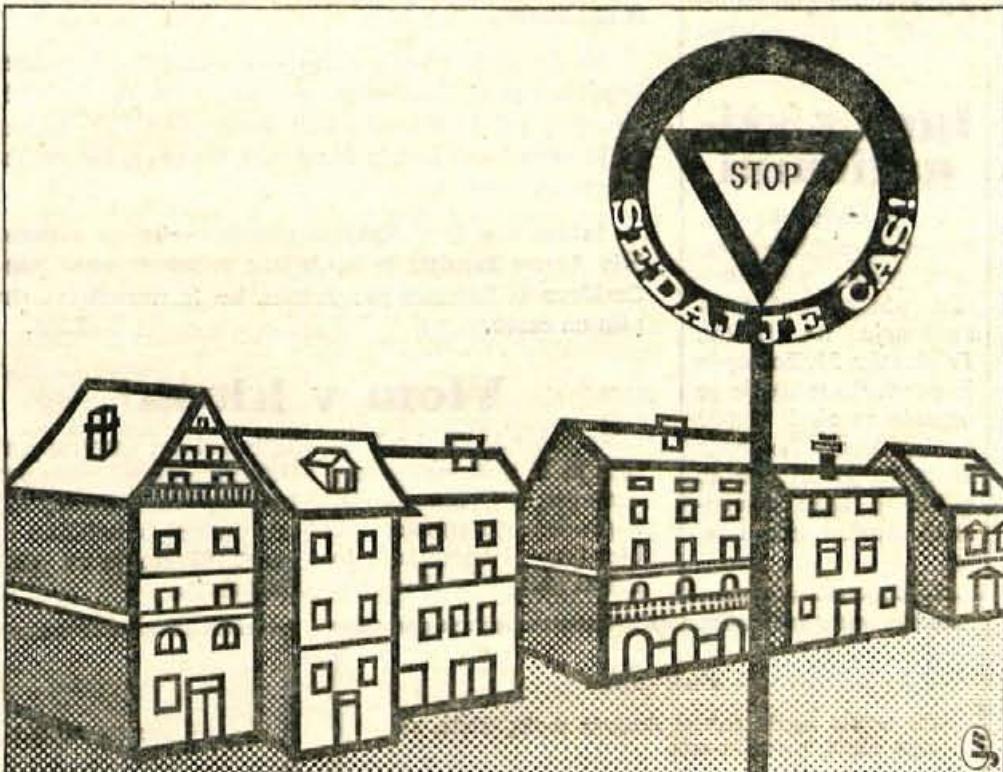
Dne 14. marca 1969 bomo razprodajali naslednja rabljena osnovna sredstva, za katera so izkicene cene:

DIESEL MOTOR ARAN 6 KS	300 N din
BENCINSKI MOTOR WILLIS	300 N din
RAVNALNI VIBRATOR	1.232 N din
2 KONZOLNI DVIGALI	à 1.000 N din
2 BETONSKA MESALCA 150	à 1.000 N din
STROJ ZA BRUŠENJE TERACA	400 N din
6 GARAŽNIH VRAT	à 240 N din

Ogled je vsak delovni dan med 7. in 14. uro v mehanični delavnici, Škofja Loka, Tavčarjeva 21. Razprodaja bo prav tam.

Ce razprodaja za družbeni sektor ne bo uspela, bo ponovna razprodaja za zasebnike čez pol ure.

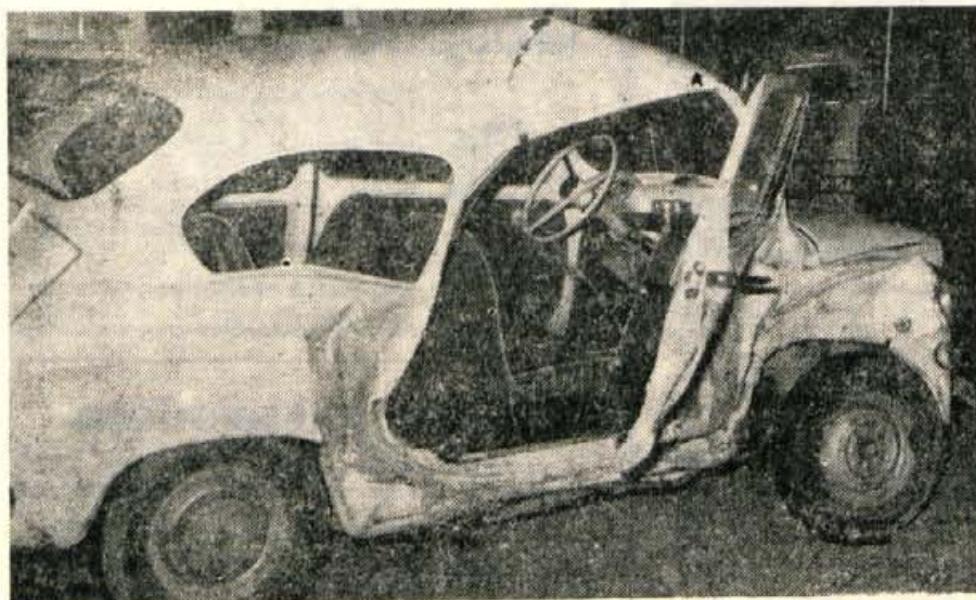
Spošno gradbeno podjetje  
**TEHNIK**,  
Škofja Loka, tel. 85-372



**SEDAJ JE ČAS, DA IZKORISTITE PRILOZENOST SEZONSKEGA ZNIŽANJA CEN LIGNITU V MESECU MARCU. KOLICINE SO OMEJENE, ZATO Z NAKUPOM POHITITE!**

**ZNIŽANJE:**  
pri kosovcu 10 N din po toni,  
pri kockovcu 9 N din po toni.

**RUDNIK LIGNITA VELENJE**



Fiat 750 po petkovi nesreči v križišču Ceste JLA in Oldhamske ceste. — Foto: F. Perdan

## Smrtna nesreča v železarni

V petek, 7. marca, dopoldne se je pri kuřilnici jeseniške železarne pripetila huda nesreča. V vzvratni vožnji je lokomotiva povozila do smrti Janeza Svetelja, upokojenca, starega 69 let, ki je takrat čistil ogorke med tiri.

## Igra z vžigalicami

V ponedeljek, 10. marca, dopoldne je začelo goreti gospodarsko poslopje Antona Pretnarja na Bledu, Triglavská 51. Poslopje je pogorelo tako, da je nastalo za okoli 60.000 N din škode. Poslopje se je vnelo, ker se je v bližini igral sedemletni otrok z vžigalicami.

## Nesreča v zadnjih dneh

V križišču Ceste JLA in Oldhamske ceste v Kranju sta v petek, 7. marca, popoldne trčila dva osebna avtomobila. Ignac Cuderman iz Tupalič je pri srečanju v križišču zavil v levo in trčil v nasproti vozeči avtomobil, ki ga je vozil Ciril Kne s Kokrice. Ranjen ni bil nihče, na vozilih pa je za 14.000 N din škode.

**V soboto zvečer se je zaletel v Cerkljah v stanovanjsko hišo voznik osebnega avtomobila Jože Hafner iz Vodic nad Ljubljano. Nesreča se je pripetila zaradi neprimerne hitrosti in slabih zavor. Sopotnica v avtomobilu je bila ranjena, na avtomobilu pa je za 2000 N din škode.**

Na Delavski cesti v Kranju je v nedeljo, 9. marca, dopoldne voznik osebnega avtomobila Borut Cerne iz Zavogelj pri Ljubljani zadel širiletno Lidijo Lebar, ki je nenadoma hotela čez cesto. Otrok je bil ranjen v koleno.

Istega dne je v Naklem voznik osebnega avtomobila Anton Zemlič iz Ljubljane zadel 59-letno Nino Cerlčevi iz Bistrice pri Tržiču, ko je nenadoma stoplila na cesto.

L. M.

## Vlom v kiosk

Na Jezerski cesti v Kranju je v noči na petek, 7. marca, neznanec vlamil v prodajalno tobaka TT Ljubljana. Vlomilec je razbil steklo in skozi od-

prtino zlezel v notranjost. Odnesel je nekaj vžigalnikov, nalivnih peres, bričic in večjo količino cigaret. Škode je za okoli 2000 N din.

## Zahvala

Ob bridki izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, strica in zeta

Janeza Gorjanca  
upokojenec s Primskega

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v teh težkih dneh. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Novaku, č. duhovniku Slapšaku za spremstvo, pevcem, sosedom in vsem za darovano cvetje in izrečeno sožalje.

Zaluboči: Gorjančevi in drugo sorodstvo

## KINO

### Kranj CENTER

12. marca premiera sovj. barv. CS filma VOJNA IN MIR, I. DEL ob 16. in 19. uri

13. marca sovj. barv. CS film VOJNA IN MIR, I. DEL ob 16. in 19. uri

14. marca premiera amer. barv. filma Z MOJO ŽENO PA NE ob 16., 18. in 20. uri

### Kranj STORŽIČ

12. marca angl. barv. CS film UPORNIKI ob 16. in 20. uri, amer. film STANLIO IN OLIO ob 18. uri

13. marca slov. barv. film SONCNI KRIK ob 16. in 20. uri, amer. film STANLIO IN OLIO ob 18. uri

14. marca sovj. barv. CS film VOJNA IN MIR, I. DEL ob 16. in 19. uri

### Stražišče SVOBODA

12. marca amer. film TRIJE VOJNI TOVARISI ob 19. uri

### Tržič

12. marca nemški film LJUBEZNI ZA DENAR ob 17.30 in 19.30

13. marca danski barv. film ODKRITJE LJUBEZNI ob 17.30 in 19.30

14. marca danski barv. film ODKRITJE LJUBEZNI ob 17.30 in 19.30

### Kamnik DOM

12. marca amer. barv. film Z MOJO ŽENO PA NE ob 18. in 20. uri

13. marca amer. barv. film Z MOJO ŽENO PA NE ob 18. in 20. uri

### Kamnik DUPLICA

12. marca amer. barv. film DESET ZAPOVEDI, II. DEL ob 19. uri

13. marca amer. barv. film DESET ZAPOVEDI, II. DEL ob 18. uri

### Skofja Loka SORA

12. marca italij. - špan. film

VRNITEV RINGA ob 18. in 20. uri

13. marca amer. film VIVA ZAPATA ob 20. uri

14. marca amer. film VIVA ZAPATA ob 18. in 20. uri

### Radovljica

12. marca amer. barv. film 48 UR DO SMRTI ob 18. uri, amer. barv. film HAPPENING ob 20. uri

13. marca amer. barv. film 48 UR DO SMRTI ob 20. uri

14. marca amer. barv. film HAPPENING ob 20. uri

### Jesenice PLAVŽ

12. marca amer. film FRANKENSTEINOV SIN

13. - 14. marca jugos. film OPERACIJA BEOGRAD

### Dovje - Mojstrana

13. marca sovj. barv. CS film VOJNA IN MIR, II. DEL

### Kranjska gora

13. marca italij. barv. CS film PUSTOLOVSCINE STI-RIDESETLETNIKA

## Prešernovo gledališče v Kranju

SREDA — 12. marca, ob 19.30 za red KOLEKTIVI I — Javoršek: MANEVRI, gostuje SNG Drama iz Ljubljane.

ČETRTEK — 13. marca, ob 16. uri za red DIJASKI II in ob 19.30 za red KOLEKTIVI II Javoršek: Manevri, gostuje SNG - Drama iz Ljubljane.

PETEK — 14. marca ob 19. uri NASTOP HARMONIKARJEV GLASBENE SOLE

Nenadoma nas je zapustil v 68. letu starosti naš ljubljeni mož, dobrí oče, brat in stric

## Matija Nadižar

Na zadnjo pot ga bomo spremili izpred mrljike več na kranjsko pokopališče v sredo, dne 12.3.1969, ob 16. uri.

Zaluboči: žena Ivanka, sin Matija, sestra Anica in ostalo sorodstvo

Kranj, 10. 3. 1969

## Zahvala

Ob prerani izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica

## Franca Koširja

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani v težkih dneh. Zahvaljujemo se dr. Hribeniku za dolegljeno zdravljenje, gasilskemu društvu Trstenik, g. Župniku in pevcem za spremstvo in poslovilni govor. Iskrena hvala vsem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zaluboči: domači in drugo sorodstvo

Trstenik, dne 8. 3. 1969

## Največja imena naše Planice **JOSO GOREC (1895 - 1962)**

Nastanek, razvoj, zlasti pa uveljavitev naše Planice v mednarodnem smučarskem svetu sta najtešnje povezana z njegovo osebnostjo. Joso Gorča moramo pristeti med ustanovitelje našega zimskoga športa. Bil je med ustanovitelji Jugoslovanske zimsko športne zveze in ves čas njen vadilni športni delavec. Po njegovi pobudi in v upanju, da bo sedaj v mednarodnem smučarskem svetu povsem neznana Jugoslavija le mora daješna pozornosti in zaupanja ter ji bo FIS poverila izvedbo svojega prvenstvenega tekmovanja, je Ing. Bloudk začel graditi v Planici sistem skakalnic, med drugimi tudi velikanko.

Joso Gorč je vodil in uspešno končal bitko za nastanek in razvoj Planice na vseh ravneh. Najprej je bilo treba ugotoviti materialna sredstva za gradnjo, kar je bilo vse prej kot lahka naloga. Po Gorčevi pobudi je bilo ustanovljeno Udruženje smučarjev Planice, ki naj bi skrbelo za razvoj skakačnega športa in Planice. Reprezentančno predsedstvo je imelo svoj sedež v Beogradu, s čimer je Planica dobila potreben širi, jugoslovanski pomen, delovno tajništvo pa je seveda delovalo v Ljubljani, njegov vodja pa je bil Joso Gorč.

Najtežje delo pa je Gorč opravil v zvezi s težavami in ovirami, na katere je naletela Planica pri konzervativnih krogih v mednarodni smučarski organizaciji in pri posameznih evropskih smučarskih zvezah.

Dosežki v Planici od vsega začetka niso bili deležni samo priznanja, temveč so vzbudili tudi reakcijo, ki je idealni športni delavci v Jugoslaviji niso pričakovali. Po letu 1933 se je moral prireditelj skokov ozroma poletov v Planici boriti z neprstanimi težavami in ovirami, s katerimi so nekateri želeli Planico zadušiti. FIS organizacija je pred drugo svetovno vojno celo prepovedala treninge in tekmovanja na velikanki, kar je pač edinstven primer, s katerim je mednarodna zveza nastopila proti mail, smučarsko neznani in in zato po mnenju nekaterih — predzrnil Jugoslaviji. Joso Gorč je tako rekoč golih rok, oborožen samo z argumenti pravice slabšega, toda po krivici obrekovanega na kongresu FIS leta 1938 izbojeval Planici moralno zmago in priznanje. FIS je morala preklicati svojo prepoved in Planica je na svoji zadnji prireditvi pred začetkom druge svetovne vojne leta 1941 dokazala, da pomeni njen priznanje hkrati tudi priznanje borbe za uspeh in napredok v svetovnem merilu. Zato se Gorčev in Bloudkovo delo v Planici neločljivo povezuje.

J. Javornik



Na svetovnem hokejskem prvenstvu B skupine je Jugoslavija zasedla 3. mesto — Foto: Perdan

## Gorenjsko prvenstvo v skokih za mladince **Prvaka: Žakelj in Lužnik**

Na letosnjem prvenstvu Gorenjske v smučarskih skokih, ki je bilo v nedeljo v Sebenjah pri Kržah, je nastopilo več kot 50 mladih skakalcev, od tega največ članov kranjskega Triglava. Pokrovitelj tekmovanja je bila tovarna Peko iz Tržiča, ki je poleg Elana iz Begunja in Kokre iz Kranja, prispevala na grade za najbolje uvršcene.

Pri starejših mladincih je zmagal Lužnik iz Jesenice. Sicer pa se je v deseterico najboljših plasiralo največ Kranjanov. Med mlajšimi mladinci pa je zasluženo zmagal Žakelj iz Žirov. Veličko uspeha pa so imeli tudi mladi Je-

seničani. Pohvaliti pa je treba tudi dva domačina: Klemenčiča in Jazbeca, ki sta se uvrstila med deset najboljših.

Zmagovalca sta prejela smuči tovarne Elan.

## Nad 800 tekmovalcev na zimskih sindikalnih igrah

Pretekla sobota in nedelja sta bili za tekmovalce na smučiščih Krvavca, Vogla in Zelenice idealni. Na sindikalnih smučarskih tekmovanjih so se namreč pomerili tekmovalci tekstilne, gradbene in usnjarsko-gumarske stroke. Na vseh treh republiških tekmovanjih je nastopilo nad 800 tekmovalcev in tekmovalk, kar je nedvomno izredno razveseljiva številka.

### TEKSTILCI NA KRVAVCU

Izredna borba v ekipnem tekmovanju med MTT in BPT, v katerem sta samo dve desetinki odločali o kočnem zmagovalcu. Če bi zmagali Tržičani, bi osvojili prehodni pokal v trajno last. Zanimivo pa je, da najboljši ekipi nista imeli v posameznih konkurencah zmagovalca.

Vrstni red ekipo: 1. MTT (Maribor), 2. BPT (Tržič), 3. Tekstilindus (Kranj).

### GRADBİNCI NA VOGLU

Gradbinci so se že sedmič pomerili na betih poljanah. Tekmovali so v tekih, slalomu in veleslalomu. Največ uspeha so imeli tekmovalci IMP — Ljubljana, Projekta — Kranj in Save z Jesenic. Moška ekipa Save je bila najboljša med moškimi vrstami.

Vrstni red: **MLAJSI MLADINCI:** 1. Miran Žakelj (Alpina), 2. Vojko Blaznik (Jesenice), 3. Igor Legat (Jesenice), 4. Jože Faganel (Podnart), 5. Janez Poljanšek (Alpina), 6. Tone Rozman (Tržič), 7. Ljubo Prešeren (Jesenice), 8. Dušan Segar (Gorenja vas), 9. Riko Klemenčič (Križe), 10. Tone Jazbec (Križe) itd.

**STAREJSI MLADINCI:** 1. Stanko Lužnik, 2. Slavko Rakar (oba Jesenice), 3. Milan Ješe (Triglav), 4. Janez Pirih (Podbrezje), 5. Miro Konc (Triglav), 6. Franc Rakovec (Duplejje), 7. Vinko Hvasti (Triglav), 8. Franc Faganel (Podnart), 9. Bojan Bogatuš (Triglav) itd.

Člani pa so tekmovali v meddržavnih tekmah. Vrstni red je bil naslednji: 1. Franci Faganel (Podnart), 2. Stanko Lužnik, 3. Stanko Rakar (oba Jesenice), 4. Miro Konc, 5. Milan Ješe (oba Triglav) itd.

J. Kuhar

## Strelci se pripravljajo za novo sezono

Na Gorenjskem se bodo kmalu začela prvenstvena tekmovanja za »Zlato puščico«. V ta namen je v teh dneh na Gorenjskem več prijateljskih srečanj. V Kranju sta se v nedeljo srečali mestni reprezentanci Škofje Loke in Kranja. Doseženih je bilo nekaj zelo dobrih rezultata

tov. Pohvaliti je treba še posebnej Vinka Freliha in Rudija Fojkarja.

**REZULTATI:** ekipo — 1. Kranj 5.142, 2. Škofja Loka 5.133. Posamezno: 1. Frelih (Kranj) 551, 2. Fojkar (Šk. Loka) 549, 3. Peternelj (Šk. Loka) 541 itd.

B. Malovrh

### JUDO

#### Uspešno zaključena tečaja

Pri kranjskem Triglavu so pred dnevi zaključili dva uspela tečaja v judu in samoobrambi. Tečaj je obiskovalo kar 42 dijakov kranjske gimnazije. Se večja pa je bila udeležba na prvem tečaju.

J. Rojšek

#### Dvojni poraz Triglava

V drugem kolu republike lige so Kranjančani doživeli kar dva poraza. Izgabili so z Šiško z 0:42 in z Ljubljano 5:40. Edino zmago je priboril za Triglav Dolinar.

J. Rojšek

#### V Hrastniku najboljša Iskra

Na mladinskem tekmovanju strelskih ekip v Hrastniku je sodelovalo devet ekip. Najbolj so se izkazali mladi strelci kranjske Iskre. Med posamezniki pa je bil v

kranjski ekipi najboljši Branko Lozar, ki je zasedel drugo mesto.

B. Malovrh

#### Najboljša Iskra

Na zaključnem srečanju najboljših strelskih družin v Kranju je zmagala Iskra pred ekipo SD »S. Kovačič«, SD »T. Nadižar« in SD »F. Mrak«. Zmaga Iskre je vsekakor presenečenje. Tekmovanje pa je bilo hkrati tudi izbirno tekmovanje, katera ekipa se bo udeležila gorenjskega prvenstva.

B. Malovrh

#### Velik uspeh mladih judoistov Triglava

Na mladinskom državnem prvenstvu v Skopju sta dva mlada kranjska judoista dosegla velik uspeh. Krivic je naslovu prvaka SRS dodal še odlično peto mesto na državnem prvenstvu.

Se večji uspeh pa je zabeležil Založnik, ki je osvojil drugo mesto.

J. Rojšek



Pogled na del škofjeloške tekmovalne proge pri Plevni. Konec februarja je bilo cestišče nekaj dni zaprto za ves promet, saj so krpalji nekoliko načeto asfaltno oblogo. Spodnji, ravni del prek Hudega polja pa bo v kratkem dobil novo prevleko. — Foto: F. Perdan

### 25. maja dirka za VELIKO NAGRADO LOKE 69

## Letos udeležba kot še nikoli

Obiskovalci lanskoletnih cestno-hitrostnih dirk za Nagrado Loke se verjetno še spominjajo izjave prirediteljev, ki so na zaključni slavnosti pribili, da bodo prihodnje leto tekmojanju v Škofji Loki skušali zagotoviti naziv VELIKA NAGRADA LOKE 69. Mednarodna motociklistična organizacija (FIM) je njihovi prošnji ugodila. To smo pred kratkim zvedeli na sestanku, ki so se ga poleg organizatorjev dirke, članov krajevnega avto-moto društva, udeležili tudi predsednik skupščine občine Škofja Loka Zdravko Krvina in predstavniki številnih gospodarskih organizacij. Prvi del načrta, po katerem naj bi leta 1973 dirka v Škofji Loki stela za svetovno prvenstvo (mesto pod Lubnikom slavi tedaj tisočletnico svojega obstoja), je torej uspel.

Kaj pravzaprav pomeni naziv VELIKA NAGRADA? Nič drugega kot to, da bomo 25. maja letos v Škofji Loki videl pri delu malone vso svetovno elito mojstrov na jeklenih konjičkih. Skoraj tri meseca pred dirko se je organizatorjem prijavilo že več kot 100 tekmovalcev iz 17 držav. Večina od njih ima polnoma nove stroje. Tokratna prireditev bo torej zares nekaj posebnega, nekaj velikega. Velika pa je tudi odgovornost, ki jo je prevzel naše AMD Škofja Loka. Lahko si mislimo, kaj vse čaka njihove športne delavce in funkcionarje. Resda so si v preteklih letih nabraли obilico bogatih izkušenj, toda Grand prix je le Grand prix, je tekmovanje, kakršnega pri nas — z izjemo Opatije — še ni bilo. Če hočemo opravičiti zapanje Mednarodne motociklistične zveze, bodo morali rešiti cel niz preoblemov — od cestišča, ki na nekaterih mestih ne ustreza zahtevam (spodnji, ravni del proge čez Hudo polje že obnavljajo, dobil naj bi novo asfaltno prevleko), pa vse do startnin, katerih višino je treba prilagoditi nivoju dirke. Kot smo prebrali v biltenu, prireditelj računa, da bo izvedba letosnjene dirke stała najmanj 350 tisoč novih din, vendar je številka bržkone preskromna.

Na sestanku so predstavniki občinske skupščine in de-

lovnih organizacij vodstvu AMD obljudili vso potrebno podporo. Zamisel, ki se je izoblikovala že lani in po kateri naj bi pokroviteljstvo nad dirko prevzelo celotno gospodarstvo komune, velja nemudoma uresničiti. Vedeti namreč moramo, da prireditve, kot je VELIKA NAGRADA LOKE 69, ni pomembna samo s športnega, ampak tudi s turističnega vidika, saj bo v mesto ob sotočju Selščice in Poljanščice privabila kopico domačih in tujih gostov.

Toliko o pripravah na dirko. Udeležence posveti sta direktor tekmovanja Stane Krapč in predsednik Športne komisije Ivan Kričaj seznamila tudi z nekaterimi zanimivimi podrobnostmi, ki se tičejo letošnjega motociklističnega »spektakla«. Tako bo na primer samo za startnino in nagrade najbolje uvrščenim dirkačem šlo približno 20 milijonov starih din. Morebitne mu novemu rekorderju, ki bi mu uspelo prebiti »zvočni zid« škofjeloške proge in vreči s prestojo Avstralca Johna Dodds-a — le-ta je lani predzadnji krog prevozil s hitrostjo 140,503 kilometra na uro — se obeta kar pol milijona starih din. Morda bo to sam Dodds, katerega prijavnico organizatorji že imajo v rokah.

Zanimalo nas je tudi, ali so očitki, da proga ni dolga 4500 metrov, temveč nekoliko

krajša — to smo prebrali v eni od slovenskih revij — točni. Omenjene trditve ne drže, sta pojasnila predstavnika AMD Škofja Loka. Nedavne uradne meritve so namreč pokazale, da je dolžina proge skoraj natančno 4500 metrov. Vsi dvomi o točnosti rezultatov, doseženih lani na prenovljeni stezi, so torej odveč.

Letošnjo dirko si bo ogledal delegat FIM gospod Karl Basch. Njegova naloga je ugotoviti, ali bi bilo možno na škofjeloški progi čez štiri leta izvesti tekmovanje za svetovno prvenstvo. O tem bodo razpravljali tudi udeleženci kongresa Mednarodne motociklistične zveze, ki je napovedan za november tega leta v Ljubljani. I. Guzelj

Nova volilna programi občinskih organizacij so novost v pripravah na skupščinske volitve. V volilnih programih, ki imajo sicer različna imena, so zaoblseženi tisti cilji, ki jih je moč in potrebno uresničiti. Volilni programi so zrasli v osnovni politični dokument SZDL in odpirajo nove dimenzije v odnosih med Socialistično zvezo in skupščino. Svojo vrednost pa so dokazali tudi s tem, da so nalogam primerno izbrani tudi kandidati za odbornike in poslanke.

Novost so tudi kadrovska načela. Na njihovi osnovi je bila ustvarjena široka baza, ki je nudila kvalitetni izbor.

V Kamniku so n. pr. za 55

občinskih mest zbrali na predkandidacijskih zborih

okoli 200 možnih kandidatov.



Včeraj dopoldne so v Škofji Loki podelili nagrade učencem — avtorjem najboljših partizanskih zgodb. Slovesnosti v zgradbi občinske skupščine se je udeležilo 27 pionirjev iz različnih gorenjskih šol. Mlade pisce so sprejeli predsednik skupščine občine Škofja Loka Zdravko Krvina, predsednik odbora za proslavo praznika Po stezah partizanske Jelovice Ivan Franko-Izrok ter pisatelja Tone Svetina in Lojze Zupanc. Slednja dva sta mladini brašenec in Ivana Kržišnika, dijaka gimnazije v Škofji Loki, ki sta napisala najboljši partizanski zgodbi.

## Poslanci za zvezno skupščino

### (Nadalj. s 1. strani)

beni organizem, ki združuje prizadevanja vseh družbenih sil. Iz te prakse pa izhaja tudi funkcija SZDL kot nosilca kandidiranja odbornikov in poslanov.

Skušali so analizirati kandidacijske konference. Ugotovili so, da je bila pov sod po Gorenjskem udeležba dobra. V Kamniku je n. pr. na krajevnih kandidacijskih konferencah sodelovalo okoli 7 odstotkov vseh volivcev, v Kranju tudi okoli 7 odstotkov itd.

Na kandidacijskih konferencah so obravnavali tudi številna druga vprašanja. V Kamniku so govorili o izpolnjevanju načrta o gradnji cest, v Tržiču so obravnavali resolucijo o razvoju gospodarstva, v Radovljici so govorili o vseljudski obrambi, v Kranju so kandidacijske konference združili z letnimi konferenčnimi SZDL in krajevnimi skupnostmi.

Volilni programi občinskih organizacij so novost v pripravah na skupščinske volitve. V volilnih programih, ki imajo sicer različna imena, so zaoblseženi tisti cilji, ki jih je moč in potrebno uresničiti. Volilni programi so zrasli v osnovni politični dokument SZDL in odpirajo nove dimenzije v odnosih med Socialistično zvezo in skupščino. Svojo vrednost pa so dokazali tudi s tem, da so nalogam primerno izbrani tudi kandidati za odbornike in poslanke.

Novost so tudi kadrovska načela. Na njihovi osnovi je bila ustvarjena široka baza, ki je nudila kvalitetni izbor. V Kamniku so n. pr. za 55 občinskih mest zbrali na predkandidacijskih zborih

okoli 200 možnih kandidatov za naša predstavnika telesa. Vzporedno so tekle tudi priprave za izbiranje predlogov za poslance zvezne skupščine. Gorenjska tvori namreč 69. zvezno volilno enoto. Spočetka so zbrali na območju Gorenjske 15 predlogov za štiri poslanska mesta. Nekateri evidentirani tovarši so kasneje odklonili soglasje za kandidiranje. Drugi pa so kandidirali v republiško ozorno občinsko skupščino.

V razpravi, ki je tekla o kandidatih, so ugotovili, da so za vsa poslanska mesta predvidena po dva kandidata, izjema je samo družbeno-politični zbor. Izvolili so kandidate za poslance zvezne skupščine in sicer:

Družbeno-politični zbor: BRECELAJ DR. MARJAN, podpredsednik zvezne skupščine

Gospodarski zbor: FRANC BRANISELJ, direktor LTH Škofja Loka in FRANC SEVER, direktor Aerodroma Ljubljana - Pula

Prosvetno kulturni zbor: BEM FERDO, direktor Zavoda za prosvetno-pedagoško službo Kranj in MIKLAVČIC TONE, politični delavec na Občinski konferenci ZKS Kranj

Socialno-zdravstveni zbor: ROT SREČKO, direktor Zavoda za usposabljanje inštalacije mladine Kamnik, PEVC DR. JANEZ, zdravnik na Institutu za TBC Golnik in BOZIC STANE, predsednik Občinskega sindikalnega sveta v Kranju